1965 ЙИЛ ВАХТАСИДА

МАҲСУЛОТИМИЗГА ЖАҲОН ҚОЙИЛ ҚОЛСИН!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 5 (2978). | Шанба, 9 январь 1965 йил. | БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ВАЗИФА

Ўтюрак одамларнинг садағаси кетсанг арзийди. Улар «кузакда кўтарадиган хирмоним баракали бўлсин, элимнинг дастурхонини тўкин-сочин қилай, фидокорона меҳнатимдан ҳам ўзим, ҳам давлат катта манфаат кўрсин» деган улуғ мақсадни дилларига жо қилиб, янги йилдаги ишларини зўр ғайрат-шижоат билан бошлаб юбордилар. Уларнинг бу йилги пойқадами ҳаммани қувонтираяпти. Мана, Калинин районининг азамат механизаторларини олиб кўрайлик. Улар экинлардан мўл ҳосил етиштиришни ўзларининг асосий бурчлари деб билганликлари учун ҳам 20 минг 600 гектардан ортиқ ерни сифатли ҳайдаб, бу соҳадаги планни 112 процентдан ошириб юбордилар.

Янгийўлликларнинг ташаббусига қойил қолиш керак. Бу районда баҳорда экин экилиши лозим бўлган майдонларнинг ҳаммаси кўнгилдагидек шудгорлаб қўйилди. Бу муҳим ишнинг оби-тобида бажарилишига бир сабаб бор. Райондаги илғор колхозларнинг механизаторлари ўз ерларини ҳайдаб бўлгандан сўнг қўшниларига ҳам ер ҳайдашда холисанилло ёрдам бердилар. Масалан, «Коммунизм», Ленин номли колхозларнинг ва «Чиноз» наслчилик совхозининг механизаторлари Жданов номли, Фрунзе номли, Энгельс номли колхозларнинг деҳқонларига яқиндан кўмаклашдилар.

Оққўрғон ва Юқори Чирчиқ районларида ҳам ер ҳайдаш ишлари асосан тугалланди. Лекин областимизнинг ҳамма ерида ҳам аҳвол шундай қувонарли эмас. Айниқса Бўка райони оқсамоқда. Бу ерда ҳали қирқ процентча майдон шудгордан чиқарилмаган. Бекободда ҳам ер ҳайдашнинг тугалланишига ҳали анча бор. Ўрта Чирчиқ районининг ихтисослаштирилган совхозлари механизаторлари ер ҳайдаш ишларини қарийб уч ҳисса ортиғи билан бажариб, ҳаммани қойил қолдирдилар. Лекин колхозлар сектори районни орқага тортаяпти.

Бўка, Бекобод ва Ўрта Чирчиқ районларининг раҳбарлари, сизларга нима бўлди? Ёки ўтган йилги ютуқлардан эсанкираб қолаяпсизларми? Ахир ерни обитобида ҳайдаб қўйиш мўл ҳосил гарови эканлигини жуда яхши биласизлар-ку!

Асл деҳқонлар «Ерини алдаган — ўзини алдар» деб бежиз айтишмайди. Улар бу гапни кўп йиллик тажрибаларга асосланиб айтадилар. Ҳозирги кечиктириб бўлмайдиган вазифа шундан иборатки, экин майдонлари ҳайдаб бўлинмаган хўжаликларда барча имкониятлардан унумли фойдаланиб, мавжуд тракторларнинг ҳаммасини бетўхтов ишлатиб, шудгорлашни тезроқ тугаллаш керак.

Ерни ҳозирданоқ тўйдириб боришга ҳам жиддий эътибор билан қараш зарур. Областимизнинг кўпчилик машъал хўжаликларида деҳқонлар дала бошларига иложи борича кўпроқ гўнг ташиб чиқаришга ҳаракат қилишаяпти. Лекин шундай хўжаликлар борки, уларнинг раҳбарлари на шудгорлашни тезроқ тугаллаш, на ерга кўпроқ маҳаллий ўғит ташиб чиқариш тўғрисида дурустроқ қайғираётирлар.

Ҳадемай кўклам шабадалари ҳам эсиб қолади. Улуғвор етти йиллигимизнинг сўнгги йили баҳорини зўр тараддуд кўрган ҳолда, экишга ҳамма нарсани тўла шайлаб қўйган ҳолда кутиб олайлик!

ХАЙРЛИ ИШ

Москва ва Ленинград саноатчилари хайрли ишга қўл уришибди. Қани энди совет маҳсулотлари жаҳонни қойил қолдирса. Ҳамма тенг ҳаракат қилса бунга эришиш ҳеч гап эмас. Ташаббусни эшитган ҳамкасбларим дарҳол ташаббускорларга йўлдош бўлишга отландилар. Янгилик изловчилардан ремонт сифатини оширишга қаратилган дастлабки таклифлар тушабошлади. Ҳамкасбим Т. Синякин яқиндагина қайта ишлаш йўли билан ишдан чиққан тепловоз деталларидан яна фойдаланиш мумкинлигини исботлаган эди. У ҳозир корхонамизга кўплаб иқтисодий фойда келтирмоқда.

Тепловознинг бир соат ремонтда ушлаб турилиши 3,5 сўмга тушади. Биз ҳозир ремонт суръатини ошириш билан унинг сифатини яхшилаш йўлларини излаяпмиз. Москвалик ва ленинградлик саноатчилар бошлаган ташаббус бизга йўл очиб берди. Ғайрат билан улар изидан бораверамиз.

Д. АНАШКИН.

Тошкент тепловоз депоси слесари.

ТОПШИРИҚДАН ТАШҚАРИ МЕТАЛЛ

БЕКОБОД. (ЎзТАГ). В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводининг коллективи янги йилнинг дастлабки кунларидаёқ юқори суръат билан ишга киришди. Коммунистик меҳнат цехи бўлган мартен цехининг пўлат эритувчилари пўлат эритиш топшириқларини ошиғи билан адо этмоқдалар.

2-печь агрегатининг коллективи меҳнатда янги ютуқларга эришди. Пўлат эритувчилардан А. Зяблов, А. Алиев, Н. Краси ва Г. Таникеевлар 5 соат 45 минутда — топшириқда кўзда тутилганидан 45 минут тезроқ қилиб жадал усулда пўлат эритдилар. Янги рекорд қўйилди — печь тагининг ҳар бир квадрат метридан 13,2 тонна пўлат олинди. Бу эса, пландагидан икки тонна ошиқдир. Прокатчилар янги йилнинг дастлабки кунларидаёқ яхши суръатга эришдилар. Улар топшириқни 102 процент бажардилар.

Пўлат эритувчилар ва прокатчилар дастлабки уч кунда пландан ташқари бир неча юз тонна маҳсулот ишлаб чиқардилар.

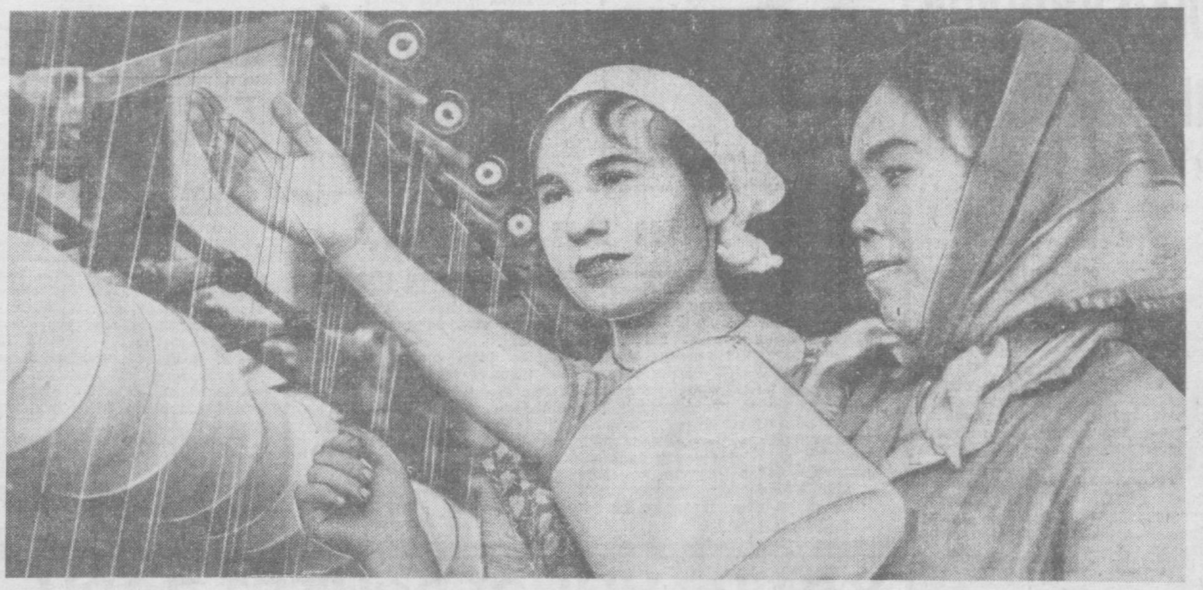

Москва ва Ленинград саноат корхоналари коллективлари ташаббусига биринчилар қаторида қўшилган Тошкент тўқимачилик комбинати ип йигирувчиларидан Ф. Мураташина ва Р. Усмонова ўртоқлар ҳаммага намуна бўлишмоқда. Улар суръатга-суръат, сифатга-сифат қўшиб ишламоқдалар. Суратда: пешқадам ишчилар Ф .Мураташина (чапда) ва Р. Усмонова ўртоқлар йигирилаётган ип сифатини кўздан кечиришмоқда.

А. Тўраев фотоси.

СИЗГА МАНЗУР БЎЛСИН ДЕБ

Комбинатимизнинг кўпминг кишилик коллективи махсулотнинг энг муҳим турлари бўйича 3—4 йил мобайнида жаҳоннинг энг яхши стандартлари даражасига эришиш юзасидан москвалик ва ленинградлик саноатчилар бошлаган ташаббусни қўллаб-қувватламоқдалар. Яқинда корхона меҳнатсеварлари ўзаро йиғилишиб маҳсулот сифатини ошириш бўйича қатор тадбирларни белгилаб олишди.

Аввало биз харидорлар талаби катта бўлган газламаларни кўримли қилиб чиқаришга алоҳида эътибор берамиз. шундай маҳсулотлардан йил давомида 8 миллион метри магазинларга чиқарилади. Кўйлакли газламаларни яна ҳам кўркам қилиш мақсадида 20 миллион метр махсулотга оптик оқ бўёқлар берилади.

Газламалар гули ҳам кишилар бахри-дилини очади. Улар гўё баҳор фаслини эслатади сизга. Бу йилги маҳсулотларимизга босиладиган гуллар яна 170 хилга кўпайтирилади. Газлама тўқиладиган ипларнинг сифати яхшиланиши натижасида маҳсулотга гард кам юқади. Янги технологик усуллар ва қатор процесслар бу операцияларни тез ва соз бажарилишини таъминлайверади.

Комбинатимиз коллективи булардан ташқари яна бошқа хил кўплаб тадбирларни белгилаб олишди. Турли этикеткадаги «экстра» ипларидан фойдаланиш кенг йўлга қўйилади. Улар ранги ҳам турли-туман бўлади.

Ҳозирги кунда корхона цехларида зиммага олинган қўшимча мажбуриятга яраша меҳнат қилинаяпти. Йигирувчилар, тўқувчилар, пардозловчилар фақат аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун кураш бошладилар. 1-тўкув фабрикасининг В. Сучкова, В. Гуляева, А. Сухорукова каби ном чиқарган тўқувчилари, А. Ялишев, Ғ. Қодиров каби мастер ёрдамчилари янгиликни кенг қанот ёйдиришда алохида ғайрат кўрсатмоқдалар. Улар қўлидан дастлабки минглаб метр юқори сифатли газлама тўқиб чиқарилди. Бу пешқадамлар тайёрлаётган маҳсулотлар сони ҳам сифатга яраша бўлаяпти. Ахир сифат билан сон эгизак эмасми.

Москвалик ва ленинградлик саноатчилар ташаббуси асосида газламаларни яхшироқ пардозлаш, уларни анча пишиқ ва кўркам қилиб чиқариш, калаваларни охорлашни яхшилаш масалалари туради. Бу вазифаларни хал қилишга биз янги йил арафасидаёқ киришган эдик. Қисқа вақт ичида кўзга кўринарли муваффақиятларни қўлга киритдик. 4 январдан бошлаб янги стандартда тўқимачилик маҳсулоти ишлаб чиқаришга киришдик.

Янгиликларни жорий қилишда комбинатимиз марказий лабораторияси ижодкорлари бизга ёрдамга келишди. Улар танда ипини охорлашга сарф бўладиган янгича охор тайёрлаб беришди. Ҳозирги кунда озиқ-овқат саноатида ишлатиладиган крахмалнинг 50 проценти синтетик клей билан алмаштирилди. Бунинг эвазига тўқув станокларида ипнинг узилиши 14 процент камайди, меҳнат унумдорлиги бир неча процентга ошди.

Комбинатимиз меҳнатсеварлари сўз бердими унинг устидан албатта чиқади. Яқин 3—4 йил ичида бизнинг маҳсулотларимиз ҳам жаҳон тан берадиган стандартлардан қолишмайди. Бунинг учун барча шарт-шароитлар мавжуд. Кишиларимиз ғайрати, ижодий изланишлари шундан далолат бериб турибди.

А. ВАЛИЕВ,

Тошкент тўқимачилик комбинати ходими.

ИШЧАН МЕХАНИЗАТОРЛАР

Янгийўл районидаги «Ленинград» колхозида тракторларнинг овози, кечаю-кундуз тинмайди. Механизаторлар ер ҳайдашни тезроқ тамомлаш учун зўр ғайрат кўрсатишяпти. Ҳозир колхоз далаларида 9 та ҳайдов трактори тўхтовсиз ишлаб турибди.

«ДТ—54» тракторини бошқарувчи Тиркаш ака Аволбаевда ҳам тиним йўқ. У ер ҳайдашни тезроқ тамомлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаяпти. У ҳар куни нормасини бажармасдан ишдан қайтмайди. Ўрток Аволбаевнинг ишидан бошқа тракторчилар ҳам ўрнак олмоқда. Расул Саримсоқов, Нурбой Маҳкамов, Ҳаким Муродов каби тракторчилар ҳам ўзларига юклатилган вазифани сидқидиллик билан адо этишяпти.

Колхоз правлениеси ер ҳайдашда намуна кўрсатиб, юксак кўрсаткичларга эришаётган механизаторларни рағбатлантириб турибди. Бу эса иш унумини кўтаришга сабаб бўлмоқда.

Шу райондаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг механизаторлари ҳам меҳнатда ажойиб ютуқларни қўлга киритишмоқда. Улар яқин кунлар ичида экин майдонларининг ҳаммасини ҳайдаб қўйишмоқчи. Механизаторлар ер ҳайдашни кучайтириш билан бир қаторда далага маҳаллий ўғит ташиб чиқаришни ҳам жадал суръатлар билан олиб бормоқдалар. Айниқса, бу ишда Мамадали Эгамбердиев механизаторларга намуна бўлмоқда.

Т. ИМОМОВ,
И. АБДИЕВ.

ЧИРОЙЛИ ГАЗЛАМАЛАР КЎПАЯДИ

4 январдан бошлаб тўқимачилик саноатида янги стандарт жорий қилинди. Бу стандарт газламаларнинг хилларини анча янгилашни кўзда тутади.

Янги стандартга кўра, газламаларни яхшироқ пардозлаш кўзда тутилади. Газламалар анча пишиқ, кўркам бўлади. Материалларни оҳарлаш яхшиланади, бу эса ана шу материалларга хийла жозибали гуллар солиш, хилма-хил ранглар ва бўёқлардан тўлиқ фойдаланиш имконини беради.

Корхоналар янги материалларни чекланмаган миқдорда ишлаб чиқариши мумкин. Бироқ, янги материалларнинг вазни, зичлиги ва бошқа физик-механик хоссалари стандартнинг ҳамма талабларига мос бўлиши керак.

Тўқимачиларга биринчи марта шундай талаб қўйилдики, улар бир неча марта ювгандан кейин кўпи билан беш процент киришадиган газламалар тўқиб чиқаришлари лозим. Ёзлик ип газлама материаллар кўп деганда 3,5 процент киришадиган бўлиши мумкин.

Шу йил январь ойидан бошлаб халқ истеъмол қиладиган моллар учун 18 та янги стандарт амалда жорий этилади.

МУСТАҲКАМ ЗАМИН

Ўтган йилни Ленин номли колхоз аъзолари катта ғалабалар билан якунладилар. Деҳқонларнинг самарали меҳнат қилишлари сабабли қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштирилди. Айниқса, полиз, сабзавот экинларидан кўп ҳосил олинди.

Колхозчилар бу йил янада катта ютуқларни қўлга киритиш учун йил бошидан бери тер тўкиб меҳнат қилишмоқда. Колхознинг деярли ҳамма бригадасида иш қизғин. Кўкламга тайёргарлик зўр. Буни ўртоқ Бегмат Мирзажонов бошлиқ бригада мисолида ҳам кўриш мумкин. Бригада аъзолари ҳар гектар ердан кўп ҳосил етиштириш учун ҳаракат қилиб, ернинг кучига куч қўшишаяпти.

Ўртоқ Тўлаш Йўлдошев бошлиқ бригада аъзолари ҳам пешқадамликни қўлдан бермасликка ҳаракат қилишмоқда. Бу ерда айниқса техникадан фойдаланиш тўғри йўлга қўйилган. Ҳар куни 10-15 тоннадан ўғит чиқарилаётир. Сабзавотчилар бир неча кун ичида 250 тоннадан зиёдроқ гўнг чиқариб қўйишди.

—Биз,—дейди бригада бошлиғи. — 54 гектар ердан 185 центнердан сабзавот ва картошка етиштириб, ўтган йилги планимизни анча ошириб бажаришга эришгандик. Бу йилги режамиз ҳам чакки бўлмайди. Сабзавот ва картошкадан янада кўпроқ ҳосил етиштиришга аҳд қилдик. Сўзимизнинг устидан чиқиш учун шу кунларданоқ пухта тайёрлик кўряпмиз.

А. РАИМБОЕВ,
Калинин райони.

Таганрог комбайн заводида юкини ўзи тўкадиган кузовли ўзиюрар шассисининг биринчи тажриба партияси йиғилмоқда. Бу агрегатлар яқин вақт ичида синаб кўрилади.

В. Турбин фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

Она-Ватан бўйлаб

«УНИВЕРСАЛ ТУПРОҚШУНОС»

Ленинград мутахассислари лойиҳалаб берган автомат лабораторияни «универсал тупроқшунос» деб аташ мумкин. Унинг асбоблари тупроқ таркибида қанча азот, фосфор, калий, микроэлементлар ва бошқа озиқлантирувчи моддалар борлигини тез белгилаб беради. Ем-хашакда ва ўсимликларда қанча нам, жир, клетчатка, оқсил, крахмал, шакар, аминокислоталар борлигини ҳам худди шундай йўл билан билиб олиш мумкин. Лаборатория бир йил ичида юз минг хилгача тупроқ намуналарини текшириб беради. Лабораториянинг анализлари далалар ва яйловлардаги тупроқларнинг агрохимия картограммалари учун асос бўлади. Шундай автомат лабораториянинг биринчиси Ленинград яқинидаги Пушкин шаҳрида тузилади. Бу йил мамлакатнинг асосий қишлоқ хўжалик районларидан 9 тасида шундай автомат лаборатория ишга туширилади.

ЕТТИЮЗ ВАГОН БАЛИҚ

Кихну Ороли. Эстониянинг кичкинагина Кихну оролида Янги йил январнинг биринчи тўлқинлари ва қор бўронлари билан бошланди. Бу оролдаги «Ниукогуде партизан» балиқ овлаш колхози — республикадаги энг катта ва илғор колхозларнинг бири. Колхоздаги биринчи коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари донгдор Георг Палунинг уйида Янги йил кунлари жуда хурсандлик билан ўтди. Янги йил байрамига меҳмон бўлиб келган ўн тўққиз меҳмоннинг ҳаммаси шу фамилиядаги кишилардир: Палунинг иккита укаси Иван билан Тимофей, уларнинг болалари колхозда аъло даражада меҳнат қилмоқдалар, кўп балиқ овлаш билан ном чиқарганлар. Бутун колхоз каби бу балиқчилар оиласи ҳам планни бажаришга катта ҳисса қўшди. Колхоз етти йиллик топшириқни муддатидан олдин бажарди. Шу колхоз аъзолари овлаган балиқни ташиш учун етти юзга яқин катта темир йўл вагони керак бўлур эди.

Кихнуликлар ўз ороллари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Бу оролда саккиз йиллик мактаб, магазин, балиқ қабул қилиш пункти, клуб, касалхона, метеорология станцияси бор. Шуларнинг ҳаммаси Совет ҳокимияти даврида вужудга келтирилган.

ЯНГИ КАУЧУК

Тула областидаги улкан химия қурилишлари ва корхоналарининг коллективлари меҳнатдаги янги муваффақиятлар билан Ватанни қувонтирмоқдалар. Ефремоводаги синтетик каучук заводида қисқа муддат ичида қурилган бош корхонанинг цехларида тузилиши мунтазам «СКД» каучугининг дастлабки тонналари ҳосил қилинди. Бу янги хил каучук ўзининг пишиқлиги жиҳатидан табиий каучукдан анча устунлик қилади. Областнинг бошқа индустриал марказларида ҳам ажойиб меҳнат ғалабалари қўлга киритилди. Новомосковск ва Шчекино химия комбинатларида қурилган карбамид заводининг катта комплекслари ишга туширилди. Энди корхоналар яхши азотли ўғитлар етказиб берувчи катта корхоналар бўлиб қолади.

ЙЎЛАКДАГИ БОҒ

Ҳовлида қаҳратон совуқ, йўлакда эса: гулларнинг хушбўй ҳиди келиб турибди. Туманян кўчасидаги 5-уйнинг йўлакларидан бири қишлик боққа айлантирилган деса бўлади. Ереваннинг, ҳатто тажрибакор ишқибоз гулчилари ҳам бу жойга тез-тез келиб турадиган бўлиб қолишди. Шу Янги йил кунларида оқ, пушти, қизил самбит гуллари барқ уриб очилди. Биринчи қаватдан тўртинчи қаватга чиққунингизча шу гуллар ҳиди анқиб туради. Пастдан то юқоригача зинапояларга ёғоч ва сопол тувакларда қўйилган самбит гуллаб ётибди. Йўлакдаги бу гулзор медицина старшинаси Амаяк Сиреканович Саркисяннинг ҳаракати билан яратилди. Шу уйда яшовчи хотинлар ва болалар унга кўмаклашиб турибдилар.

ГИДРАВЛИК ЭКСКАВАТОР

Тўла равишда айлана оладиган янги гидравлик экскаватор ясалди. Бу техникавий янгилик — Саранск экскаватор заводидаги, Иваново кран заводидаги ва Галич экскаватор заводидаги конструкторлар, шунингдек Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институти «Земмаш» ходимлари коллектив меҳнатининг натижасидир. Бу машина жаҳон техникасининг энг яхши намуналаридан қолишмайди. Янги экскаватор ўзининг универсаллиги билан фарқ қилади. Лозим бўлиб қолса, унинг гилдираклари ўрнига ўрмалагичлар ўрнатиш мумкин. 0,25 куб метрли чўмични 0,4 куб метр сочилувчан тупроқ сиғдирадиган чўмич билан алмаштирса бўлади, бунинг ўрнига 6,5 тонна юк кўтара оладиган кран ўрнатиш ҳам мумкин. Бундан ташқари, бу экскаваторга телескопик (узайтириладиган) стрела ўрнатиб ишлатиш, грейферлар ва бошқа мосламалар ўрнатиб ишлатиш мумкин. Шу туфайли бу экскаватор фақат саноатдагина эмас, шу билан бирга қурилишда, қишлоқ хўжалигида ҳам мислсиз машина бўлиб қолади.

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР БЕРАДИ

ТАЙГАДА ЗАНГОРИ ЭКРАН

ТРОИЦКОЕ (Хабаровск ўлкаси). Нанай районининг балиқчилари ва овчилари мана шу янги йил кунларида Хабаровск телевизион станциясининг эшиттиришларини биринчи кўришга муваффақ бўлдилар. Троицкое қишлоғида қурилган телевизион ретранслятор ишга туширилганлиги туфайли энди дарахт кесувчиларнинг тайгалардаги кўпгина посёлкаларида ҳам зангори экранлар ишлай бошлади.

ЛАВЛАГИНИНГ 60 НАВИ

Ширинликлар, тортлар, печеньелар, конфетлар, хуллас қанд-шакар қўйилмаган Янги йил дастурхонини тасаввур қилиб бўлмайди. Россия Федерациясида мана шу байрам кунларидаги зиёфатда ҳозир бўлган ҳар ўн кишидан саккизтаси Рамонь навларидан бўлган шакар аралаштириб пиширилган ширинликларни еди десак, хато бўлмайди. Рамонь — Воронеж яқинидаги унчалик катта бўлмаган бир посёлка. Бутун Россия қанд лавлаги ва шакар илмий-тадқиқот институти шу посёлкада жойлашган. Бу институтнинг олимлари мамлакатга лавлагининг 60 та навини етказиб беришди. Фақат РСФСРнинг ўзидагина жамики майдоннинг 80 процентига мана шу институт навлари экилади. Ўтган йил олимлар лавлагининг технология сифати яхшиланган янги навини яратдилар. Бу нав давлат синовларидан ўтказиш учун топширилди. Одатдаги лавлагини қайта ишлаш вақтида шакарнинг бир неча проценти чиқитлар билан қўшилиб нобуд бўлади, сифати яхшиланган бу лавлаги эса, ўз таркибидаги шакарнинг ҳаммасини сира қолдирмай «ажратиб» беради. Рамонь селекциячилари мамлакатга мана шундай Янги йил совғаси тайёрлаб беришди.

КУЧЛИ ТЕПЛОВОЗ

Харьков транспорт машинасозлиги заводида қурилган, олти минг от кучи қувватига эга бўлган янги «Украина-2» тепловози беш минг километр йўл босиб, қайтиб келди. Бу билан синовларнинг биринчи босқичи муваффақиятли тамомланди. Локомотив ўн тўрт кун ичида саксон минг тонна халқ хўжалик юкини ташиб берди.

Оҳангарондаги кўмирни еростидан газга айлантириш станцияси тўла қувват билан ишламоқда. Ҳар куни бу ерда ҳосил қилинган юз минглаб кубометр газ давлат район электростанциясига етказиб берилмоқда. Суратда: станция ҳаво пуркаш цехининг ички кўриниши.

А. Абалян фотоси.

СЕРҚУЁШ республикамизда

ЕРЛАР ШУДГОРДАН ЧИҚДИ

Қарши районининг колхозлари шудгорлаш планини бажардилар. 13.550 гектар ер чигит экиш учун ҳайдаб қўйилди. Тупроққа қарийб 70 минг тонна маҳаллий ва уч минг тонна минерал ўғит солинди. Қўриқ ерларга бошланган ҳужум давом этмоқда. Энгельс номли, «Москва», «Пахтакор» колхозлари ва бошқа хўжаликларда 150—200 гектардан янги ер очилди.

55 МИНГ ЧИРОҚ ПОРЛАДИ

Утган йили Андижон областидаги қишлоқларда ёна бошлаган лампочкалар бир ипга терилса, эллик беш минг электр чироғидан иборат улкан бир шода ҳосил бўлади. Шу чироқларнинг ҳаммаси ҳам 1-қурилиш-монтаж бошқармасининг шарофати билан ёнди. Бошқарма коллективи бир йилда пландан ташқари қарийб ярим миллион сўмлик иш бажарди. Урта Осиё қишлоқларида энг узун линиялардан бири бўлган Наманган-Балиқчи юқори вольтли электр узатиш линиясини фойдаланишга топширди. Икки юздан кўпроқ подстанция қуриб берилди.

ЛАЗЗАТЛИ ВА АРЗОН

Қўқон пахта заводининг ишчиларидан қаерда унча кўп пул сарф қилмай тўйиб овқатланиш мумкин, деб сўрасангиз, уларнинг кўплари: «8-ошхонага боринг — барака топасиз» — деб маслаҳат беришади.

Бу — индустриал Қўқондаги энг яхши ошхоналардан биридир. Бу ерда навбат кутиб турмайсиз, қачон борсангиз, хилма-хил таомлар тайёр туради. Аммо, ҳаммадан яхшиси шуки, таомлар лаззатли бўлиб, пули қиммат ҳам эмас, Бош ошпаз Александра Георгиевна Кикидопуло хўрандалар ошхонадан хурсанд бўлсин, деб кўп тадбиркорлик ва омилкорлик билан ишламоқда. Одатда у овқатлар рўйхатига 10—15 хил таомни киритади. Пахта заводининг ошхонаси шаҳарда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган фахрий унвонни олишга эришди.

ҚИШЛОҚ УҚИТУВЧИСИНИНГ ТУҲФАСИ

Пастдарғом районидаги 72-мактаб кутубхонасига бир йўла ярим минг томдан иборат бадиий адабиёт китоблари қўшилди. Бу китобларни шу мактаб ўқитувчиси Шариф Мусурмонов болаларга туҳфа қилди.

ЯНГИ ЙИЛГА «МОСКВИЧ» СОВҒА БУЛДИ

Қорақалпоғистон кўрлар жамиятининг уборшчицаси Урингул Раимова «Москвич» автомашинасига эга бўлиб қолди. У бу машинани Ўзбекистон ССРда 1964 йилда олтинчи марта чиқарилган пул-буюм лотереясининг билетига ютиб олди.

УЛКАН ИНШООТ

«Хоразмводстрой» трестининг гидромеханизаторлари Амударёнинг сертош соҳилида республикалараро Тошсоққа каналининг иккинчи бош иншооти учун жуда катта котлован қазиб қўйдилар. Хоразм қурилиш-монтаж бошқармасининг гидроиншоот қурувчилари узунлиги чорак километр ва эни 45 метр келадиган мана шу ўн икки метр чуқурликдаги котлованнинг тагига пўлат арматура ўрнатиб, орасига бетон қуя бошладилар.

Бетон қишнинг оғир об-ҳавоси шароитида қуйилмоқда. Бу масъулиятли иш коммунист Ражаб Аҳмедов ва Эгам Авезовлар бошлиқ бригадаларнинг энг тажрибали бетончиларига топширилди. Улар Амударё этакларида бундай мустаҳкам гидротехника иншоотларидан бир нечтасини барпо этишган.

Амударё гидроиншоот қурувчиларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар иншоотни биринчи февралгача битказиб, қурилиш муддатларини лойиҳада белгиланганига нисбатан олти баравар қисқартиришга қарор қилдилар. Гидротехника гигантига 180 тонна пўлат конструкция ва 6.500 куб метр бетон ётқизилиши керак. Бетон каскадининг эстакадаси ҳар суткада котлованга олти юз куб метргача бетон узатиб беришга мўлжалланган.

Янги иншоот дарё суви, ҳатто энг кам бўлган пайтларда Хоразм воҳасига бир кеча-кундузда етти миллион куб метр, сув кўп бўлган пайтларда эса 25 миллион куб метргача қўшимча сув бериб туришга мўлжаллачган.

П А Р Т И Я   Т У Р М У Ш И

МЕХАНИЗАЦИЯЛАШГАН ЗВЕНОЛАР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИМИЗ РИВОЖИНИНГ АСОСИ

Район партия конференцияларида

ЎРТА ЧИРЧИҚ

Кейинги йилларда колхоз ва совхозларда хўжалик ҳисобидаги механизациялашган звенолар кўплаб тузилмоқда. Ўтган йилги тажриба бундай звеноларнинг афзаллигини кўрсатди. Ўрта Чирчиқ район партия конференциясида механизациялашган звеноларнинг иши ва истиқболи ҳақидаги масала кўтарилганлиги ҳам шу боисдандир. Докладчи, ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Мираҳмедов** Терешкова номли колхоздаги ерлари бир-бирига туташган икки звено иши мисолида бу янгиликнинг нақадар устунлигини айтиб берди.

С. Усмонов бошчилик қилаётган хўжалик ҳисобидаги звено 38 гектар ерга пахта экиб, 29,02 центнердан ҳосил кўтарди. 83,6 тонна ўрнига 110,3 тонна пахта олиб, планни 131,93 процент қилиб адо этди. Етиштирилган ҳосилнинг 94,4 проценти машиналарда териб олинганлиги туфайли жуда кам меҳнат сарфланди. Ҳар бир центнер пахтани етиштириш учун 2.5 ишчи-куни кетди. Бир центнер пахтанинг таннархи 19 сўм 84 тийинга тушди. Усмонов бошлиқ звенодаги колхозчиларнинг ўртача ойлиги 1370 сўмданга тўғри келди.

Ер-сув шароити бир хил бўлган, аммо хўжалик ҳисобига ўтмаган А. Абдуазизов бошлиқ звенода эса аҳвол тамоман бошқача. Бу звено аъзолари 47 гектар ерга пахта экиб, гектаридан 22,10 центнердан ҳосил кўтарди. Демак қўшни звенодан ҳар гектар ерга ҳисоблаганда 6,9 центнердан кам ҳосил олинди. Звенонинг умумий даромади ҳам Усмонов бошлиқ звеноникидан 3941 сўм кам бўлди. Қўл кучи кўп сарфлангани оқибатида бир центнер пахта қўшни звеноникидан 2 сўм 16 тийин қимматга тушди.

Ҳар бир меҳнат кунига тўланадиган ҳақ Усмонов бошлиқ звенода 5 сўм 48 тийиндан бўлса, Абдуазизов звеносида эса 2 сўм 20 тийинданга тўғри келди. Колхозчиларнинг оғир қўл меҳнатидан озод бўлганлигини айтмайсизми.

Шуни ҳам айтиш керакки, Усмонов бошлиқ звенода жами бўлиб 11 киши ишласа, Абдуазизов звеносида 25 киши меҳнат қилади.

Юқоридаги мисолдан яққол кўриниб турибдики, механизациялашган, хўжалик ҳисобидаги звенолар ҳартомонлама фойдали экан.

Музокарада сўзга чиққан Энгельс номли колхоз звено бошлиғи **Х. Ҳамдамов** ўз звеносининг хўжалик ҳисобига ўтгунга қадар 13—14 центнердан ҳосил олганлиги, ўтган йили эса комплекс механизация жорий қилинганлиги туфайли ҳосилдорликнинг ошганлигини айтди.

Куйбишев номли колхоз партия ташкилотининг секретари **А. Қаршибоев** колхознинг қолоқликдан илғорликка ўтишида механизациялашган звенолар муҳим роль ўйнаганини айтди.

«Ленин йўли» колхозининг раиси **Э. Усмонов**. Тошкент наслчилик совхозининг директори **П. Русаков**, «Коммунизм» колхози механизациялашган звеносининг бошлиғи **А. Сафаралиев** ва бошқа ўртоқлар механизациялашган звеноларнинг афзалликлари ҳақида гапирдилар. Докладчи ва музокарада сўзга чиққан ўртоқлар «Узсельхозтехника» район бўлимининг ишини қаттиқ танқид қилдилар.

Конференцияда область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Э. Т. Шайхов** нутқ сўзлади.

Конференция делегатлари район партия комитети ва ревизия комиссиясининг янги составини сайлади. Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида ўртоқ **А. Мираҳмедов** район партия комитетининг биринчи секретари, **Ф. Г. Ан, У. Йўлдошев** ўртоқлар район партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

Ўртоқ **Х. Г. Гафаров** район партия-давлат контроли комитетининг раиси қилиб тасдиқланди.

БЕКОБОД

Бекобод район партия конференцияси қатнашчилари комплекс механизациялашган звенолар ишининг дастлабки якунлари ва уларни мустаҳкамлаш соҳасидаги вазифалар ҳақидаги масалани муҳокама этдилар. Бу масала юзасидан ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари ўртоқ **М. Нўъмонов** доклад қилди.

Ўтган йили райондаги колхоз ва совхозларда 378 та комплекс механизациялашган звено ишлади. 161 звено Тюпко методи асосида мустақил иш олиб борди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар қизиқарли фактлар келтиришди. «Чаноқ» совхози ҳар гектар ердан 24,1 центнердан ҳосил олди. Шу совхознинг бригадалари 21,5 центнердан ҳосил кўтардилар. Хўжалик ҳисобида ишлайдиган звенолар эса «оқ олтин» ҳосилдорлигини 26.8 центнерга етказдилар. Ленин номли колхозда ўртача ҳосилдорлик 22,6 центнердан бўлди. Бригадалар 19.8, механизациялашган звенолар 27,1 центнердан ҳосил олдилар. 2-«Далварзин» ва «Чаноқ» совхозларида барча пахта ҳосилининг ярмидан кўпроғини механизациялашган звенолар етиштиришди.

Ленин номли колхознинг коммунист Абдубашор Усмонов раҳбарлигидаги звеноси районда энг яхши кўрсаткичларга эришиб, янги системанинг афзалликларини намойиш қилди. Звено нарядсиз система бўйича ишлади ҳамда гектаридан 37,8 центнердан ҳосил етиштирди. Ҳар центнер пахтанинг таннархи планда кўрсатилганидан деярлик бир ярим баравар арзон бўлди. 1-«Далварзин» совхозининг Бобохон Отахонов бошчилигидаги звеноси 40 гектар ерда пахта етиштириб 33,4 центнердан «оқ олтин» ҳосили олди.

Районда янги машъаллар етишиб чиқди. Ёш коммунист Ортиқ Усенов звеноси 50 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 20,5 центнер ўрнига 34,1 центнердан пахта етиштирди, ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олди. Шу сабабли звено аъзоларининг даромадлари кўп бўлди. Звенога 28300 сўм иш ҳақи тўланди. Шундан 8 минг сўми маҳсулотни биринчи сортга топширганлиги, 5 минг сўми пландан ташқари маҳсулот топширгани учун берилган мукофотдир. Ҳар бир ишчининг ўртача йиллик даромади 1541 сўм 54 тийиндан бўлди.

Конференцияда таъкидлаб ўтилганидек, айрим хўжаликларнинг раҳбарлари ва партия ташкилотлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида звено системасини ҳамда комплекс механизацияни кенг жорий этиш тўғрисида чинакам қайғирмадилар, механизаторларга етарли ёрдам бермадилар. Масалан, «Победа» колхозида мустақил иш олиб борган 13 звенодан атиги 3 таси пахта планини бажара олди. Бу хўжалик умуман пахта тайёрлаш ва ҳосилни машиналарда йиғиб-териб олиш планини барбод қилди.

Конференцияда янги ҳосил учун кураш қониқарсиз аҳволда бораётганлиги, шунингдек бир қатор хўжаликларда шудгорлаш тугалланмаганлиги ва маҳаллий ўғит ташиш, техника ремонти оқсаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилинди. Конференцияда район партия комитети ва ревизия комиссиясининг янги состави сайланди.

Район партия комитетининг пленуми бўлди. Пленум ўртоқ **М. Нўъмоновни** район партия комитетнинг биринчи секретари, **М. И. Кунов ва Т. Умматов** ўртоқларни район партия комитетининг секретарлари қилиб сайлади. Район партия-давлат контроли комитетининг раиси қилиб ўртоқ **Ю. Рустамов** тасдиқланди.

Конференция ишида область партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ **А. С. Пономарев** иштирок этди.

БЎКА

Бўка район партия конференциясида механизациялашган звеноларнинг иши ва бу йилги ҳосил учун курашда уларнинг олдида турган вазифалар тўғрисида жиддий гаплар бўлди. Бу масала юзасидан ишлаб чиқариш бошқармаси партия комитетининг секретари ўртоқ **Т. Ражабов** доклад қилди.

Докладчи ва музокарада иштирок этган ўртоқлар пахта далаларининг илғорлари, қисқа вақт ичида ўзини оқлаган звено системасининг афзалликлари ҳақида гапирдилар. Районда ўтган хўжалик йилида 676 звено ишлади. Бу йил эса улар сони янада ортади.

Меҳнатни ташкил этишнинг янги системасига ўтилганлиги туфайли ўтган йили 1962 йилдагига қараганда машиналарда уч ярим баравар кўп пахта терилди. Тельман номли колхознинг ўртоқ А. Қўшаев бошлиқ бўлган комплекс механизациялашган звеноси 36 гектар ернинг ҳар гектаридан 56,5 центнердан ҳосил етиштирди. Бошқача айтганда звенонинг ҳар бир аъзоси 15 тоннадан пахта тайёрлади. Пахта таннархи кескин камайди. Шу колхознинг Ж. Исаев ва Т. Тожиев ўртоқлар бошчилигидаги звенолари гектаридан 52—54 центнердан ҳосил олдилар.

Бошқарма партия комитети ва ишлаб чиқариш бошқармаси янгиликни ҳартомонлама қўллаб-қувватладилар. Звено бошлиқлари учун тез-тез семинарлар ўтказилди, мутахассислар дала ишлари темаларида лекциялар ўқидилар.

Мичурин номли колхоз раиси ўртоқ **Т. Каримов** музокарада сўзга чиқиб, янги системанинг қўл келганлигини таъкидлайди. Бу колхозда барча звенолар йиллик пахта тайёрлаш планини бажардилар. Механизаторлар даланинг чинакам хўжайини бўлиб қолишди. Нотиқ қуйидаги қизиқарли фактни келтиради.

11-бригада ҳар йили аранг 18—19 центнердан ҳосил олиб келарди. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти бригада ўрнига комплекс механизациялашган звено ташкил этди. Тракторчилардан Аслонов ва Келишев ўртоқлар бошчилигидаги звенолар бултур худди ўша ерларда 26—27 центнердан хирмон кўтардилар. Ҳозир колхозда 33 та звено мустақил иш олиб бормоқда.

«Бўка» совхози директори ўртоқ **М. Живадеров** ҳам ўз нутқини комплекс механизациялашган звеноларни кўпайтириш масаласига бағишлади.

«Коммунизм» колхозининг звено бошлиғи **Ҳасанов** ва Тимирязев номли колхоз механизатори **М. Ковалева** ўртоқлар ўз коллективларининг кўкламга қандай тайёргарлик кўраётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Делегатлар звеноларга раҳбарлик қилишда йўл қўйилаётган камчиликларни кўрсатиб ўтишди.

Конференцияда область партия комитетининг секретари ўртоқ **П. В. Костриков** қатнашди.

Конференция муҳокама қилинган масала юзасидан қарор қабул қилди.

Конференцияда район партия комитети ва ревизия комиссиясининг янги состави сайланди.

Бўка район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўртоқ **Т. Ражабов** район партия комитетининг биринчи секретари, **А. Раҳимов, А. Абдуллаев** ўртоқлар район партия комитетининг секретарлари қилиб сайландилар. Район партия давлат контроли комитетининг раиси қилиб ўртоқ **Н. Ғозиев** тасдиқланди.

САКСОН УЧИНЧИ...

Тошкент қишлоқ хўжалик институтида халқлар дўстлиги университети очилди. Бу халқ университетининг машғулотларига ўн олти миллат студентлари қатнамоқда. Дастлабки машғулот Ўзбекистон ва Ўрта Осиёдаги бошқа республикалар халқ хўжалигининг ривожланишига бағишланди.

Жамоатчилик асосида ишлайдиган бу ўқув юртининг программасида Коммунистик партиянинг ленинча миллий сиёсати, СССРдаги иттифоқдош республикаларда деҳқончилик ва чорвачиликни янада юксалтириш истиқболлари ҳақида лекциялар ўқиш кўзда тутилган. Тингловчилар жаҳондаги турли мамлакатлар қишлоқ хўжалигида эришилган фан, техника ва илғор тажриба ютуқлари билан танишадилар. Ўқув планида интернационал кечалар ўтказиш ҳам мўлжалланади.

Бу Ўзбекистон пойтахтидаги 83-халқ университетидир. Шундай университетларда 19 мингдан кўпроқ киши билим олмоқда. (ЎзТАГ).

,,БОТАНИКА“НИНГ КЕЛАЖАГИ

«Ботаника» дам олиш уйи йил ўн икки ой меҳнаткашлар билан гавжум бўлади. Бу ерда дам олувчиларнинг кўнгилли ва хушчақчақ ҳордиқ чиқаришлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Дам олиш уйининг 500 кишилик катта клуби чинакам маданият ўчоғига айланган. Клубда ўйин-кулги авжга минади. Дўстлик кечалари ўтказилади. Кечқурунлари эса кинофильмлар намойиш қилинади. Дам олиш уйи ходимлари эса тиниб-тинчишмайди.

Ўтган йили 150 кишилик иккита корпус қад кўтарди. Шунингдек, бир йўла 550 киши овқатланадиган катта ошхона қурилиб ишга туширилди. Бўз сув бўйида чойхона ва биллиард ўйнайдиган павильон ҳам дам олувчиларга совға этилди. 20 гектар ер боғ ва гулзорга айлантирилди. Бу дам олиш уйининг кўринишини янада гўзаллаштириб юборди.

Дам олиш уйининг истиқболи янада порлоқ.

— Республикамизда юрак ва қон томирлари касалликларини даволайдиган санаторий йўқ, — дейди дам олиш уйининг директори Ф. Очилов. — Республика курортология институтининг мутахассислари «Ботаника» дам олиш уйи жойлашган территория об-ҳавосини пухта ўрганиб чиқдилар ҳамда санаторийни шу ерда ташкил этишни лозим топдилар. Ҳа, келгусида дам олиш уйи шифобахш даргоҳга айланади.

Янги санаторий 1966 йилнинг бошларида ишга тушади. Ҳозир бунга катта тараддуд кўрилмоқда. 2270 метр чуқурликдан шифобахш минерал сув чиқарилди. Бу сув юрак касалларини даволашда жуда қўл келади.

Санаторий ҳавосини янада яхшилаш мақсадида Бўз сув ёнида кўл қурилади.

Ж. МАҲМУДОВ.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИ — ТАРБИЯ МАКТАБЛАРИ

Бундан қарийб олти йил муқаддам мамлакатимизда халқ университетлари ташкил этила бошлаган эди. Коммунизм куртаклари сифатида пайдо бўлган халқ университетлари чинакам тарбия мактабларига айланди. Тингловчилар университет машғулотларига қатнашиб, ўз билимларини бойитадилар, тажрибалар алмашадилар.

Ҳозир Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг олий ўқув юртларида ҳам кўпгина халқ университетлари ишлаб турибди. Министрликнинг илмий-методик совети Тошкент Давлат тўқимачилик институтида техника хавфсизлиги халқ университети очишнинг ташаббускори бўлган эди. Университет малакали мутахассислар ва ўқитувчилар билан таъминланди. Шуниси муҳимки, машғулотларда ўқиладиган лекция ва суҳбатлар жамоатчилик асосида олиб борилмоқда. Бу соҳада, айниқса, институтнинг доценти Д. Кельберт, ўқитувчилардан Е. Гринберг, А. Мартиновлар активлик кўрсатишаяпти. Шунингдек, олим И. Кравец, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг ўқитувчиси М. Ковальчук ўртоқлар ҳам университет ишига яқиндан ёрдам беришаяпти.

Ҳозир университет ўзининг учта факультетига эга. Факультет машғулотлари Тошкент тўқимачилик комбинати, Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводи ҳамда Тошкент тўқимачилик институтида олиб борилмоқда.

Ўтган ўқув йилида университетни 114 киши тамомлади. Педагогика факультетида эса 50 дан ортиқ ёш ўқитувчи ўз билимини бойитди. Шунингдек, инженер-техник ходимлар ҳам университет машғулотларидан баҳраманд бўлишди.

Ўқитиш ва тарбия ишлари намунали ташкил этилганлиги учун техника хавфсизлиги халқ университети республика олий мактаблар, илмий муассасалар ва маориф ходимлари касаба союзлари Марказий Комитети Президиумининг фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Ўз фаолиятини жонлантириб юборган бундай халқ университетлари бошқа олий ўқув юртларида ҳам мавжуд. Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институтидаги педагогика билимлари халқ университети машғулотлари ҳам жуда қизиқарли олиб борилмоқда. Шунингдек, Тошкент театр—рассомлик институтида эстетика билимлари халқ университети, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтида эса техника билимлари халқ университети ишлаб турибди. Бу тарбия мактаблари ўз тингловчиларига кенг билим бермоқда, уларнинг малакаларини оширишда катта роль ўйнаяпти.

Пойтахт олий ўқув юртларида ташкил топган яна бир қатор халқ университетларида эса бўлажак журналистлар, пионервожатийлар, деворий газеталар редакторлари ва пропагандистлар ўқишаяпти.

Ўзингизга маълумки, кейинги йилларда олий ўқув юртлари пропагандист кадрлар ҳам тайёрлай бошлади. Бунда, шубҳасиз халқ университетларининг роли катта. Халқ университетлари марксизм-ленинизм назариясини, Коммунистик партиямизнинг доно сиёсатини кенг меҳнаткашлар оммаси ўртасида пропаганда қилмоқда

Бироқ, шуни ҳам айтиш керакки, олий ўқув юртларида ташкил этилган халқ университетларининг ҳаммаси ҳам кўнгилдагидек ишлаяпти деб бўлмайди. Айрим халқ университетлари эса ёрдамга муҳтож. Ана шундай университетларда доимий тингловчилар сони камайиб кетаяпти. Ҳатто, шундай университетлар ҳам борки, улар пухта ўйлаб тузилган ўқув программасига эга эмас. Бунинг натижасида айрим халқ университетлари ўз фаолиятларини тўхтатиб қўйишга мажбур бўлмоқда.

Бундан икки йил муқаддам Тошкентдаги темирйўлчилар маданият саройида халқ консерваторияси иш бошлаган эди. Тўғри, дастлаб, унга Тошкент давлат консерваториясининг педагогик коллективи яқиндан ёрдам берди. Натижада университет машғулотлари қизиқарли бўлабошлади. Лекин кейинчалик халқ консерваториясига эътибор берилмай қўйилди. Мана ҳозир эса халқ университети ишламаяпти.

Машғулотларнинг қизиқарли ва таъсирчан бўлишини таъминлаш учун ўқитишнинг актив форма ва методларидан кенг фойдаланиш лозим. Бунинг учун машғулотларда турли карталардан, схема ва жадваллардан, кинофильм ва диафильмлардан, грамофон ва магнитофон ёзувларидан кенг фойдаланиш керак бўлади.

Халқ университетларига раҳбарликни кучайтириш уларнинг фаолиятларини яхшилашнинг асосий шартларидан биридир. Шунинг учун ҳам университетлар советлари малакали ва ишчан мутахассислар билан мустаҳкамланиши лозим. Халқ университетлари тингловчилари учун турли дарсликлар ва методик қўлланмалар босиб чиқаришга ҳам алоҳида эътибор бериш керак.

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги мавжуд халқ университетларининг фаолиятини ошириш юзасидан қатор тадбирларни белгилади. Булар, шубҳасиз ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Бундан кейин ҳам халқ университетлари иши билан бевосита шуғулланиш министрликнинг диққат марказида бўлади.

Ҳ. САИДОВ,

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги ижтимоий фанлар бўлимининг бошлиғи.

Марат Хусаиновнинг Ўзбекистон трактор-йиғув заводига ишга келганига хали кўп бўлгани йўқ. Ёш ишчи биринчи кунларданоқ ғайрат қилди. Қунт билан техника сирларини ўрганди. Мана бугун асбобсозлик цехида унга ҳамманинг ҳаваси келади. Заказларни ўз вақтида ва сифатли бажариб коллектив ҳурматини қозонмоқда. Суратда: ёш ишчи ўртоқ М. Хусаинов иш устида.

А. Тўраев фотоси.

Редакцияга хат

МАШИНАСОЗЛАРГА ЭЪТИРОЗЛАРИМИЗ

Партия ва ҳукуматимиз саноатнинг ҳам, қишлоқ хўжалигининг ҳам баравар юксалиб бориши учун ҳамиша тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Бунинг учун зарур маблағлар ажратилиб, қулай шароитлар яратилмоқда. «Қарс икки қўлдан чиқади» деб бечиз айтишмаган. Агар саноат, қишлоқ хўжалиги учун зарур техника воситаларини яратиб бермаганида эди қишлоқ хўжалиги, шу жумладан пахтачилик ҳозирги даражага эриша олмасди. Биз қишлоқ меҳнаткашлари ишчилар синфи билан маҳкам қўл ушлашиб бораётганимиз учун ҳам шундай ғалабаларга эришмоқдамиз.

Биз колхозчилар конструкторларимиз, инженерларимиз, ишчиларимиздан беҳад миннатдормиз. Агар уларнинг ақл-идроклари, фидокорона меҳнатлари туфайли яратилган хилма-хил машиналар бўлмаганида эди бизнинг оғиримиз енгил бўлмасди. Пахтачилик ишидаги оғир қўл меҳнатидан қутила олмаган бўлур эдик.

Мана, биргина бизнинг колхозни олиб кўрайлик. Хилма-хил машиналарнинг сони 400 тадан ошади. Ҳар хил маркали 20 та ҳайдов, 85 та чопиқ трактори бор. Бу собиқ Чиноз МТСидаги техникадан уч баравар кўп демакдир.

Заводлардан келаётган хилма-хил машиналар туфайли пахтачилик ишини комплекс механизациялаштириш имконияти туғилди. Шу туфайли қўл меҳнати кескин камайди. Лоақал пахта терими давридаги иш жараёнига бир назар ташлаган киши буни яққол кўра олади. Пахта териш машиналари жуда унумли ишлайдиган бўлиб қолгани, машиналар билан терилган пахта прицепларда қопқанорсиз ташиладиган бўлиб қолгани туфайли сарф-харажатлар кескин камайди. Жуда кўп маблағ бадалига сотиб олинадиган қопқанорлар деярли ишлатилмайдиган бўлиб қолди. Меҳнат унуми ошди. Пахта териш муддатлари қисқарди. Шунинг учун ҳам биз машинасозлардан беҳад миннатдормиз.

Лекин биз шу билан бирга ўз ҳамкорларимизга давлат, халқ манфаатларини кўзда тутиб, баъзи талабларимиз, эҳтиёжларимиз ва эътирозларимизни айтиб қўймоқчимиз.

Албатта машиналар ишлатиш учун, халқ бойлигини яратиш учун олинади. Ишлаб турган машиналар ҳам бузилиб туради. Бунинг учун колхозимизда катта устахона, даланинг ўзига бориб тез ёрдам берадиган кўчма устахона бор. Бироқ ҳамиша ҳам бизда запас қисмлар етишавермайди. Кўпинча запас қисмларнинг етишмаганлиги тинкамизни қуритади. Кечиктириб бўлмайдиган, деҳқончиликда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган кўпгина агротехника тадбирлари орқага сурилиб кетади. Баъзан колхоз қанчадан-қанча маблағ сарфлаб олган машиналар арзимаган қисм етишмагани учун фойдаланиш муддатини ўтамай ишдан чиқиб қолади.

«ТАШАВТОМАШ» ЗАВОДИ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Пахта ташийдиган прицеп жуда бебаҳо нарса. Ҳозир бу ҳамма хўжаликларга кенг тарқалиб кетди. Шуҳрат қозонди. Аммо бу прицепларни ишлаб чиқараётган «Ташавтомаш» заводи уларни зарур запас қисмларсиз жойларга жўнатаяпти. Натижада ҳар бири минг сўмга сотиб олинган бу прицеплар тезда ўлик капиталга айланиб қолаяпти. Прицепларнинг баъзибир қисмлари, айниқса айланувчи шарнирлари тез ейилиб кетаётгани учун барвақт ишдан чиқиб қолаяпти. Колхоз устахоналарида бундай қисмларни тайёрлашга имконият йўқ. Шунинг учун колхозимизда яқиндагина сотиб олинган иккита прицеп сафдан чиқиб қолди.

Кейинги вақтларда чопиқ тракторларининг хиллари жуда кўпайиб кетди. Масалан, Владимир трактор заводи уч хил ДТ маркали чопиқ трактори, шунингдек Т-28, Т—28Х ва Т—28Х—3 маркали чопиқ тракторларини ишлаб чиқармоқда. ДТ маркали тракторларнинг запас қисмлари бир-бирига тўғри келса ҳам, аммо Т-28 маркали тракторларнинг запас қисмлари бир-бирига сира тўғри келмайди. Бу нарса колхоз-совхозларда катта қийинчиликлар туғдирмоқда. Айрим шестернялар битта тиши ошиқ ёки камлиги билан бир-биридан фарқ қилади. Заводда уларни бир хил қилиб чиқаришга эътибор берилмаган. Бу нарса колхоз ва совхозлардаги механизаторларни запас қисмлар қидириб кўп вақтни бекор ўтказишга мажбур қилмоқда.

Биз колхоз механизаторлари «Ташавтомаш» заводи коллективини ҳам, Владимир заводи коллективини ҳам тракторларни ва прицепларни ишлаб чиқаришда запас қисмларининг мумкин қадар хилма-хил бўлишига йўл қўймасликка чақирамиз. Биз яна машиналарнинг ва прицепларнинг энг нозик, тезда ишдан чиқадиган деталлари учун кўпроқ запас қисмлар қўшиб юборилишини ҳамда сотилишини талаб қиламиз. Машинасозларимиздан «Универсал» трактори сингари содда, ҳамма ишга яроқли, «дастёр» тракторлар, машиналар ишлаб чиқаришларини сўраймиз.

Ю. МИРАҲМЕДОВ,

Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхоз инженери.

ХИМИКЛАР ИЗЛАНИШДА

ПЕШҚАДАМЛАР

ЁРУҒ, кенг хона. Ўртада ярим доира шаклида ўнларча приборли улкан металл шкафлар турибди. Бу Чирчиқ электрохимия комбинати метанни конверсиялаш цехининг бошқарув зали. Зал сув қуйгандек. Фақат аҳён-аҳёнда асбобларнинг чиқ-чиқи эшитилади. Улар катта, мураккаб агрегатларнинг ишини бошқариб, назорат қилиб туради. Смена аъзоларининг вазифаси мазкур агрегатларнинг нормал технологик жараёндан четлашмаслигини таъминлашдан иборат.

Бугун ўртоқ Хасин бошчилик қилаётган смена ишлаяпти. Бу коллективнинг иши ҳар томонлама диққатга сазовор. Янги техника сирларини яхши билган, мосламаларнинг максимал ишлашини таъминловчи смена коллективи технологик газ топшириш планини доимо ошириб адо этмоқда. Шижоаткорлар ўтган йил планини муддатидан икки ҳафта илгари бажариб, янги йилни ёруғ юз билан кутиб олишди.

Ўртоқ Бузикин бошлиқ смена аъзолари ҳам барчага намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Коммунистик меҳнат бригадаси номини олган бу коллектив замонавий техникадан унумли фойдаланиб, цехларни муттасил технологик газ билан ўз вақтида таъминлаб турибди. Йиллик планни декабрнинг биринчи ярмида бажаришди бу азаматлар.

Коллективнинг ютуғи шугина эмас. Маҳсулот таннархини камайтиришда ҳам яхши натижаларга эришилди. Ҳар бир кубометр газ ишлаб чиқариш 1, 3 процентга арзонлаштирилди, меҳнат унумдорлиги эса 5 процентга ортди. Чиқим коэффициентининг камайтирилиши цех учун 44 минг сўм қўшимча фойда келтирди.

Улкан ютуқларни қўлга киритишда ихтирочиларнинг ҳам салмоқли ҳиссалари бор. Ўтган йил мобайнида улар ишлаб чиқаришга 89 та рационализаторлик таклифи киритдилар. Бу иш процессларининг такомиллашиши, механизмлар ишининг яхшиланиши, хомашё ва электр қувватини тежаб қолишда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Ихтирочилар киритган таклифларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши натижасида йилига 63 минг сўмлик маблағ тежаб қолинади.

Аҳил коллектив янги 1965 йилни кўтаринки руҳ билан бошлади. Барча сменалар дастлабки кундан бошлаб маҳсулот ишлаб чиқариш планини ошириб бажаришаяпти.

ЗАКАЗ БАЖАРИЛДИ

КОМБИНАТ йилдан-йилга кенгайиб, юксалиб бормоқда. Янгидан-янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилаяпти. Натижада турли хил асбоб-ускуналарга бўлган талаб ортиб бормоқда. Корхона бундай асбоб-ускуналарни марказлашган тартибда машинасозлик заводларидан олиб турарди. Кўпинча ишга тушувчи объектлар учун янги типдаги аппаратлар керак бўлади. Лекин улар йирик заводларда тайёрланмайди. Нима қилиш керак?

Мушкулни осон қилиш учун ремонт-механика цехига мурожаат қилинди. Шундан кейин цех ишга тушувчи объектларни ностандарт жиҳозлар билан таъминловчи жойга айланиб қолди.

Яқинда қад кўтараётган янги объект учун етти тирсакли фильтр зарур бўлиб қолди. Шу дамгача ремонтчилар бундай агрегатларга қўл уришмаган эди.

— Иш тўхтаб қолмасин, бир иложини топиш керак, — маслаҳатлашишди улар.

Ўрунов бошлиқ бригада бу мураккаб ишга бел боғлади. Инженерлар билан маслаҳатлашиб, ижодий изланишди. Натижа кутилгандан ҳам зиёд бўлиб чиқди. Заказ муддатидан анча илгари бажарилди. Шундай тезкорлик билан катализатор учун шнекли пресс ҳам тайёрлаб берилди. Бу вазифани ўртоқ Давидов бошлиқ слесарлар бригадаси оригинал мосламалар воситасида, қисқа муддат ичида сифатли, юқори аниқликда пайвандлашди.

Комбинат ремонтчилари яратаётган бундай мураккаб аппаратларни санаб саноғига етолмайсан, киши.

ЛАБОРАТОРИЯДАН ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ХИМИЯ саноати билан таниш бўлмаган кишига «марказий завод лабораторияси» деган сўз унчалик аҳамиятли бўлиб кўринмайди. Лабораторияда тайёр маҳсулот текширилади, тажриба ўтказилади. Ишлаб чиқаришда у иккинчи даражали роль ўйнайди, деб фикр юритиши мумкин.

Ҳақиқатда эса марказий завод лабораторияси корхонанинг илмий фикрлаш маркази. Ишлаб чиқариш учун зарур бўлган янгидан-янги нарсалар шу ерда яратилади.

Ўтган йили комбинат лабораториясининг илмий-текшириш бўлими ишлаб чиқариш маданиятининг ўсиши, хомашёни тежаш каби қатор масалаларни ҳал этиб берди. Лаборатория Марказий азот саноати Давлат институти билан ҳамкорликда аммиак синтезининг янги катализаторини олиш методикасини ишлаб чиқди. Ҳозир у ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Янги катализатор қаттиқ совуқ ва кучли иссиқ таъсирига бардош берибгина қолмай, чидамли ҳамдир. Бу эса агрегатлар комплексининг янада унумлироқ ишлашини таъминлайди.

Ҳозир карбамид цехида аммиак исрофгарчилигининг сабаби ва уни йўқотиш йўллари устида текшириш ишлари олиб борилмоқда. Бу иш азот саноати Давлат институтининг филиали билан биргаликда амалга оширилаяпти. Мазкур масала ҳал этилгач, карбамид цехи етиштираётган маҳсулот янада ошади, таннархи эса камаяди. Шунингдек, цехда карбамид насос ва компрессорлари плунжерларининг сифатини яхшилаш соҳасида ҳам амалий ишлар қилинаяпти.

Марказий завод лабораторияси коллективи доимо изланишда. Уларнинг ижодий фикри янги йилда янада кўпроқ минерал ўғит тайёрлаш ва унинг таннархини арзонлаштиришга қаратилган.

В. ТАЛГАРОВ.

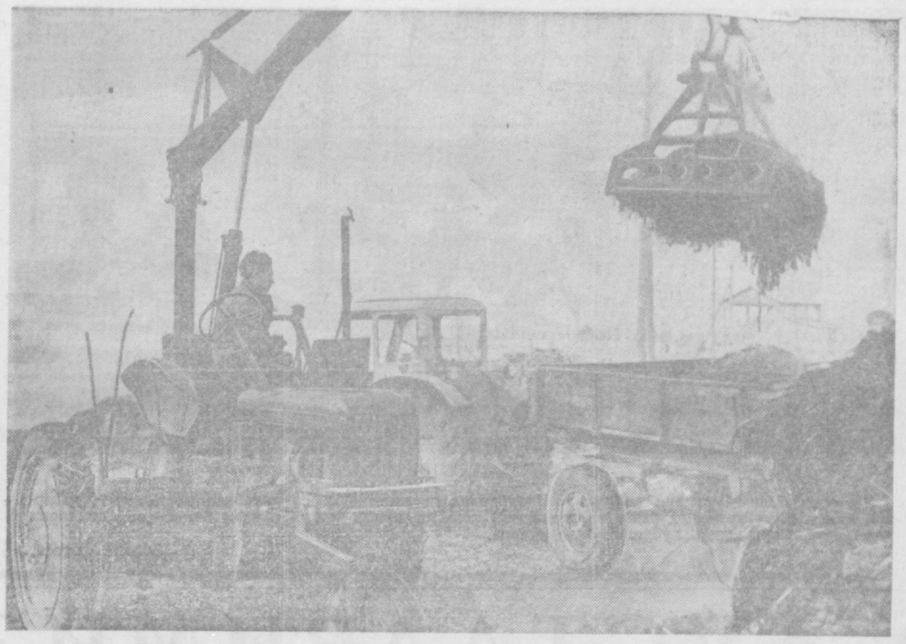

Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда чорва қишлови намунали ўтяпти. Моллар турли хушхўр озуқалар билан тўйдириб боқилмоқда. Суратда: фермага ем-хашак механизация ёрдамида ташилмоқда.

И. Душкин ва Г. Пун фотоси.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

ЭЛГА ХИЗМАТ—ОЛИЙ ҲИММАТ

Кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилишдан ҳам улуғвор нарса борми? Коммунистик партиямиз: Ҳамма нарса инсон учун, инсоннинг бахти-саодати учун, деб баралла айтган экан, бу бизнинг программамиздир. Қайси бир киши идора, корхонанинг бошлиғи, раҳбари бўлишдан қатъий назар у кишининг иш фаолияти одамларга бўлган ғамхўрлиги, меҳрибонлиги билан баҳоланади.

Кишиларнинг яхши, бекамикўст ҳаёт кечиришлари учун бевосита шуғулланиши керак бўлган ташкилотларнинг ходимлари бу вазифани бажаришда айниқса ташаббускор бўлишлари, ишчанлик кўрсатишлари зарур.

Мухбиримиз аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш область бошқармасида бўлиб, бошқарма бошлиғи ўртоқ С. Муталов билан меҳнаткашларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш соҳасида қандай тадбирлар амалга оширилажаги ҳақида суҳбатлашди. Қуйида шулар ҳақида гап боради. Ўтган йили Бекобод ва Оҳангаронда маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари қурилиб, ишга туширилди. Олмалиқ ва Чирчиқ шаҳарларида хизмат кўрсатиш бюролари, Янгийўлда маданий ва хўжалик молларини прокатга бериш пунктлари ишлаб турибди.

Ўтган йилда қилинган яхши ишлардан яна бири колхоз ва совхозлар қишлоғида маиший хизмат кўрсатиш корхоналари очилганидир. Ўрта Чирчиқ, Калинин, Бекобод, Юқори Чирчиқ районларида бу соҳада бирмунча тадбирлар амалга оширилди. Янгидан маданий-маиший хизмат кўрсатиш пунктлари очилди.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ XIII ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИНИНГ ИЖРОСИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Лекин аҳоли жон бошига хизмат кўрсатиш соҳасида биз анчагина орқадамиз. Шу жиҳатдан олиб қараганда колхоз, совхоз қишлоқларида маиший хизмат кўрсатиш тармоқлари талабга жавоб берадиган даражада эмас. Шуни ҳисобга олиб, биз асосий эътиборни қишлоқларда, районлар марказида маиший хизмат кўрсатиш пунктлари, корхоналарни кўпайтиришга ва кенгайтиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Янги йилдан бошлаб жуда кўп қишлоқларда пойафзал кийим-бошларни ремонт қиладиган устахоналар ва уй-рўзғор буюмлари, масалан, хокондозлар, карнайлар, тахта-ўқлов, сабзи тахта, хонтахта ва шулар сингари буюмлар ишлаб чиқарадиган кичик корхоналар ишга туширилади. Қишлоқларимизда яхши жиҳозланган сартарошхоналар, фотографиялар ишлаб турадиган бўлади.

Бу йил капитал қурилишлари учун ажратилган маблағ бултургига қараганда уч мартадан кўпроқ бўлади. Оҳангарон, Олмалиқ, Чирчиқ ва Бекобод шаҳарларида уч қаватли, барча қулайликларга эга бўлган маиший хизмат кўрсатиш комбинатлари меҳнаткашларга тортиқ қилинади. Шунингдек Тўйтепа, Бўка поселкаларида икки қаватли, Оққўрғон, Қўйлиқ, Барраж, Чинозда бир қаватли маиший хизмат кўрсатадиган бинолар қуриб битказилади.

Бирйўла уч-тўрт хил соҳада хизмат кўрсатадиган юзта типовой объектлар тайёрланмоқда, шуларнинг ҳаммаси қишлоқларда иш олиб боради. Бундан ташқари колхозчилар ва совхоз ишчиларининг уйига бориб уларнинг талабларига кўра хизмат кўрсатувчи усталар ҳам мунтазам равишда ишлаб туради. Пахтакор, чорвадор, сабзавотчи ва ғаллакорларимизнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилиш мақсадида уларнинг радиоприёмниклари, телевизорлари ва бошқа уй-рўзғор буюмларини қисқа вақтда, сифатли ремонт қилиш тадбирларини ҳам кўраяпмиз.

1965 йилда областимиздаги барча колхоз ва совхозларда пойафзал ремонт қиладиган устахоналар, фотографиялар, сартарошхоналар очишни мўлжаллаб турибмиз.

Аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишга айрим жойларда масъулиятни сезган ҳолда қарамаяптилар. Қани энди, бошқа колхоз, совхозларнинг раҳбарлари ҳам Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», Ўрта Чирчиқдаги «Полярная звезда» колхозлари, Киров номли совхоз, Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозидан намуна олишса. Бу хўжаликларда бизга қарашли маиший хизмат кўрсатиш корхоналари учун махсус бинолар ажратиб берилди. Бино улардан, уларни жиҳозлаш, хизмат кўрсатиш биздан. Икки ёрти бир бутун бўлиб қишлоқ меҳнаткашларига маиший хизмат кўрсатишни намунали йўлга қўйишга ҳаракат қиламиз.

1965 йилда аҳолига маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаймиз. Қишлоқларда маданий-маиший корхоналар тармоғини кенгайтириб, уларнинг намунали ишлаши учун бутун тадбирларни кўрамиз.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„НОШУД НОШИРЛАР“

Газетамизнинг ўтган йил, 24 ноябрь сонида, юқоридаги сарлавҳа остида босилган танқидий мақолада Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти фаолиятида рўй берган жиддий камчиликлар, нашриёт томонидан босиб чиқарилган айрим дарсликлар таржимасидаги чалкашликлар ҳақида фикр юритилган эди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Матбуот бўйича давлат комитетининг «Главиздат» бошлиғи ўринбосари ўртоқ Ф. Идесис «Ношуд ноширлар» мақоласи юзасидан ўтказилган текшириш ишлари натижаларини редакцияга маълум қилди. Жавоб хатида айтилишича, мақолада баён этилган танқидий фикрлар, келтирилган фактлар тўла тасдиқланган.

Таржимада йўл қўйилган қўпол хатолар дарсликларнинг мазмунига ҳалал етказган, — дейилади жавоб хатида. — дарсликлар қайта нашр этилади ва китобдаги мавжуд камчиликлар бартараф қилинади. Нашриётнинг ўзбек редакцияси мудири А. Қодиров ўз вазифасига ўта масъулиятсизлик билан қараган ва мансабини суиистеъмол қилган. Шу сабабли у вазифасидан бўшатилган.

Бошқа бир киши таржима қилган «Медицина микробиологияси дарслиги»ни машинкада қайта кўчиртириб таржимони А. Хабиев деб нашр этилганлиги ва унга тўла хақ тўланганлиги ҳақидаги фактлар аниқланиб, бу хақдаги материаллар тергов органига топширилган.

Юқорида зикр этилган камчиликларнинг содир бўлишида нашриёт директори ўртоқ Соипов ҳам айбдор эканлиги қайд қилинди. Унга нашриётлар бош бошқармаси коллегияси виговор эълон қилди. Матбуот комитети «Медицина» нашриётининг ишини тубдан яхшилаш ва тажрибали кадрлар билан мустаҳкамлаш юзасидан зарур тадбирлар белгилади.

ЁШ ТРАКТОРЧИЛАР

Димитров номли колхоз аъзолари 1964 хўжалик йилини ҳамма соҳалар бўйича муваффақиятли якунладилар. Пахта, каноп сотиш юзасидан олинган давлат планлари зиёдаси билан адо этилди. Айниқса, пахта ҳосилдорлиги яхши бўлди. 800 гектар ернинг ҳар гектаридан 30,1 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олинди.

Эришилган ютуқлар осонлик билан қўлга киритилгани йўқ албатта. Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш юзасидан муҳим тадбирларни амалга ошириш билан бирга кадрларни танлаш, уларни ўқитиш ишларига ҳам алоҳида эътибор берди.

Колхоз партия ташкилотининг ташаббуси билан тракторчилар курси очилган. Унга ўртоқ Ким Юн Син раҳбарлик қилмоқда. Машғулотлар декабрь ойидан бошланди. 70 дан ортиқ колхозчи ва звено бошлиғи машғулотларда актив иштирок этмоқда. Курсда агротехникани ва механизацияни ўрганиш бўлимлари бор.

С. БЕКТОЕВ.
Оққўрғон райони.

Калинин районидаги «Назарбек» совхозининг моҳир сут соғувчиси Карима Галиева ўз боқимидаги сигирлардан кўплаб сут соғиб олмоқда. Ўтган йили у ҳар бир сигирдан 1600 ўрнига 1850 литрдан сут соғиб олиб, зиммадаги мажбуриятини ошириб бажарди. К. Галиеванинг бу йилги режаси янада сермазмун. Боқимидаги сигирлардан мўлжалдагидан ошириб серқаймоқ сут соғиб олмоқчи. Суратда: ўртоқ Карима Галиева.

А. ТЎРАЕВ фотоси.

СУТ МУЛ БУЛМОҚДА

132 бош соғин сигирдан 224 тонна сут етиштириб, 180 тоннасини давлатга сотамиз.

Калинин районидаги «Келес» совхози чорвадорларининг 1964 йилги режалари ана шундай эди. Аҳдига вафодорлар ўз сўзларининг устидан чиқиб, марради ўзиб ҳам кетдилар. Совхозда ўтган йили 310 тоннадан ортиқ сут етиштирилиб, шундан 280 тоннаси давлатга сотилди.

Бу муваффақиятни қўлга киритишда илғорларнинг ҳиссаси каттадир. Совхозда сут булоғини яратаётган моҳир сут соғувчилардан коммунист Моҳия Иноғамова 22 бош соғин сигирдан 40 ўрнига 70 тоннага яқин сут соғиб олди. Моҳия йиллик сут соғиш планини 150 процент қилиб адо этди. Шунингдек, совхознинг илғор сут соғувчиси Мактуба Қодирова ҳам 21 бош соғин сигирдан 38 ўрнига 60 тоннадан зиёд сут соғиб олди. Фермада жонбозлик кўрсатиб, ишлаётган сут соғувчилардан Зарифа Каримова, Дуся Сезонова сингари сут соғувчилар ҳар бош соғин сигирдан 2500 килограммдан сут соғиб олиб йиллик планни ортиғи билан адо этдилар. Уларни совхоздагилар донадорлар деб аташади.

Т. ЖУРАЕВ.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

«ЎЗГАРИШ»ДА ЎЗГАРИШ БЎЛСИН

Редакцияга келган хатларнинг бири анча ташвишли эди. Унда Калинин районидаги «Ўзгариш» қишлоқ Советида хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлинаётгани, қишлоқ Совети эса бунга бефарқ қараб келаётгани баён қилинган эди.

Гапни ана шу масаладан бошлаб қўяқоламиз. Қишлоқда яшовчи баъзи оилаларда келишмовчиликлар рўй бергани, айрим кишилар ўз хотинларининг ҳуқуқларини поймол қилиб, уларни хўрлаб келганликлари ҳақиқат. Қишлоқ Совети территориясида яшовчи ана шу оилалар билан яқиндан танишдик. Уларнинг турмуш шароитларини ўргандик. Эр ва хотинлари билан суҳбатда бўлдик. Натижада шу нарса аниқландики, айрим оилаларда юқоридаги каби воқеалар тез-тез содир бўлиб турган. Қишлоқ Советига кейинги пайтда ана шу мазмунда жуда кўп шикоятлар тушабошлаган.

Хўш, бунинг сабаби нимада? Нега кўпгина хотин-қизлар ўз турмушларидан нолиб шикоят қилдилар?

Агар қишлоқ Советининг ишини чуқурроқ ўрганилса бу саволга аниқ жавоб олиш унча мушкул эмас. Рўй-рост шуни айтиш керакки, қишлоқ территориясида яшовчи аҳоли ўртасида маданий-оммавий ва сиёсий тарбиявий ишларни олиб бориш ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлаётган айрим кишиларга нисбатан муросасозлик қилиб келинган. Мана, Мафура Расулова оиласини олиб кўрайлик. У олий маълумотли. Октябрь район молия бўлимининг ходими, икки фарзанднинг онаси. Лекин Мафуранинг турмушида бир неча йиллирки, ҳузур-ҳаловат йўқ. Унинг эри Р. Нурғалиев хотинини доимий равишда хўрлаб келган. Ичиб келиб уйда тўполон қилар, бўлар-бўлмасга Мафурани калтаклар, хатто кўчага ҳайдарди. Совуқ қиш кунларида икки боласини етаклаган Мафурани уйдан ҳайдалганини бир неча марта кўришган. Безори Нурғалиев ўз қилмишини давом эттираверган. Оқибат нима бўлди денг. Мафура бу хўрликларга чидай олмай, эрининг зулми ҳаддан ошгач, уй-жойини ташлаб оиладан кетишга мажбур бўлган.

Ёки Свердлов номли колхоз шофери Г. Вафинни олиб кўрайлик. Хотин олиб, хотин қўйиш унинг одати бўлиб қолган. Омскда ҳам, Челябинскда ҳам унинг хотинлари бор. Биринчи хотинига 16 ёшли фарзанди учун алимент тўлаб туради. Сўнгги пайтда унинг тузоғига соддадил Сугдия Сатдинова илинди. Вафин «бўйдоқман» деб қасам ичиб бу ёш қизни ҳам лаққа илинтирди. У билан мазкур қишлоқ Советига кўчиб келгач, бир неча ойгина турмуш қилди-ю, паттасини қўлига тутқазди. Бу ҳомиладор жувон қон қора қақшаб уйдан ҳайдалди. Ҳозир у шаҳардаги 23-поликлиникада медицина ҳамшираси бўлиб ишламоқда. Колхоз правлениеси бу йигитни ишга жойлашда на унинг ҳужжатини кўрган, на ижтимоий аҳволи билан танишган. Бундан фойдаланган қочоқ хотинбоз колхозга ишга жойлашган-у, яна тўртинчи хотинга уйланган.

Тўғри, хотин-қизлар Совети қўлдан келганича иш олиб бораяпти. Айниқса совет аъзоларидан У. Қосимова ва З. Мухсимова ўз вазифаларига сидқидиллик билан қарашади. Оилавий низоларни вақтида ҳал қилишга, арзимас сабабларга кўра ажралишиб юрган эр-хотинларни яраштиришда уларнинг катта хизматлари бор. Лекин бу кифоя эмас. Қишлоқ Советининг бошқа активлари, совет, партия ташкилоти ана шу хотин-қизлар фаолиятини етарли қўллаб-қувватлашмайди. Ҳамма иш бир-икки киши зиммасига юклаб қўйилган. Мана, баъзи фактларга мурожаат қилайлик. Қишлоқ Советининг 45 депутати бор. 7 та доимий комиссия мавжуд. Очиқ айтганда доимий комиссиялар хўжакўрсингагина тузилган. Уларда на план бор, на фаолият. Нима иш қилаётганликлари маълум эмас. Депутатлар ҳақида ҳам худди шуни айтиш керак. Сайловчилар билан учрашувлар ўтказиш, уларнинг турмуш шароитларини ўрганиш, қишлоқда маданий-маиший хизматни яхшилаш депутатларнинг эътиборидан мутлақо четда қолган. Қишлоқда яшовчи меҳнаткашлар ўртасида оммавий-тарбиявий ҳамда маданий-оқартув тадбирларни ўтказишга ўтакетган даражада бефарқ қараб келинмоқда. Айниқса хотин-қизлар ҳуқуқини ҳимоя қилиш, уларнинг қалбларига, юракларига йўл топиш, уларни жамоат ишларига жалб қилиш, ўз хотинига мушт кўтариб, оиладан бездираётган айрим безориларнинг кўзини мошдек очиб қўйишга қишлоқ Совети раҳбарлари журъат қилиша олмайди. Таассубки, қишлоқ марказида салобат тўкиб турган колхоз клуби доимо қулф. Унда қишлоқ меҳнаткашлари учун маданий-оммавий тадбирларни ўтказиш, жумладан лекция-суҳбатлар ташкил қилиш, кишилар билан учрашувлар уюштириш ва концертлар ташкил қилиш, бундай тадбирларга қишлоқ меҳнаткашларини жалб қилиш Совет раҳбарлари ва депутатлари назарида амалга ошириш мумкин бўлмайдиган мушкул вазифадек туюлади чоғи. Ёки қишлоқ меҳнаткашларига кўрсатилаётган алоқа хизматини олиб кўрайлик. Шундайгина марказнинг қоқ биқинида жойлашган алоқа бўлими ходимлари газета ва журналларнинг доим кеч келишидан, меҳнаткашлар янгиликлардан ўз вақтида хабардор бўлмаётганликлари учун ранжиётганликларидан нолийдилар. Бу мутлақо тўғри. Хўш, қишлоқ Совети раҳбарлари наҳотки ёнгиналарида жойлашган ана шу алоқа бўлимига амалий ёрдам кўрсатишаолмаса. Шу ердаги аптека хизматидан ҳам кўпчилик рози эмас. Чунки у кўпинча берк бўлади. Шу сингари масалалар билан қишлоқ Совети шуғулланмаса ким шуғулланиши керак ахир?!

Қишлоқ Совети партия ташкилоти (секретари Ҳаққулов) ҳам ғоят фаолиятсиз бўлиб қолган. Бир парча қоғозга 3—4 моддадан иборат план тузиб қўйилган-у, унинг ижроси билан қизиқилмаган. Партия ташкилоти совет ишига раҳбарлик қилиш, амалий ёрдам бериш ўрнига кундалик воқеаларга бефарқ, ҳолис томошабинга айланган. Ўртоқ Ҳаққуловга оммавий-сиёсий ва маданий-тарбиявий ишлардан гапирсангиз ўзини гўлликка солиб, елкасини қисади-да, икки оғиз мужмал жавоб билан: «яна бошқа саволлари борми?» дейди нуқул.

Кўриниб турибдики, «Ўзгариш» қишлоқ Советида активларнинг фаол ишламаслиги, жамоатчилик асосларининг ривожланмаганлиги, депутатларнинг ўз бурчларини яхши ўтамаётганликлари туфайли юқоридаги каби кўнгилсиз воқеалар тез-тез учрайдиган бўлиб қолган. Киши-кишига дўст, ғамхўр, биродар. Бировнинг тақдири, турмуши ва оилавий аҳволига бефарқ қарашимиз керак эмас. Ҳар бир хонадон, ҳар бир оила қишлоқ Советининг эътиборидан четда қолмаслиги керак. Қишлоқ Совети раҳбарлари ва унинг депутатлари, доимий комиссия аъзолари ана шу муҳим соҳаларни унутмасликлари зарур. Истагимиз шулки, «Ўзгариш»да жиддий бурилиш ясалсин, унинг фаолияти ҳозирги талаблар даражасига кўтарилсин, ишда катта ўзгаришлар бўлсин.

Р. УСМОНОВ,
шахсий пенсионер, «Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Н. НАСИМОВ,
М. ИБРОҲИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

КАМТАР ВА МЕҲРИБОН

МЕНИНГ МИЛИЦИЯМ

Милиция аълочиси Ғани Аюповнинг номи областимиздагина эмас, балки республикамизга ҳам маълум. Унинг номини ҳар бир милиция ходими камтар ва меҳрибон тарбиячи сифатида ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олади. Тўғри, милиция сафига бундан 25 йил муқаддам комсомол йўлланмаси билан келган Ғани ака бундай катта ҳурмат ва ишончни қозониш учун ҳаётнинг озмунча сўқмоқли йўлларини босиб ўтгани йўқ.

— Мен, — дейди Ғани ака ўзи босиб ўтган ана шу чорак асрлик йўлни кўз олдига келтирар экан, — милиция даргоҳига биринчи бор кириб келган кунларимни ҳали-ҳали эслайман. Ўша йили мен пахта заводида оддий ишчи бўлиб хизмат қилар эдим. Бир куни район комсомол комитетининг секретари чақириб, мендан милиция сафида ишлаш учун розилик беришимни сўраб қолди. Тўсатдан қилинган бу таклиф аввал мени ўйлантриб қўйди. Чунки гап фақат бир оғиз «хўп» дейишдагина эмас, балки ана шу ишончни оқлай билишда. Мени ўйлантириб қўйган жумбоқ ҳам ана шу эди...

Ҳа, Ғани ака шу даргоҳга қадам қўйган биринчи кунданоқ ўзига билдирилган ишончни қанчалик шарафли ва масъулиятли эканлигини тўғри ҳис эта билди. У ҳар бир ишда ўз тенгқурларига ўрнак кўрсатишга ҳаракат қилди. Тез орада Ғани ака ўзининг ишчанлиги, камтар ва дўстларга меҳрибонлиги билан катта эътибор қозонди. Ғани аканинг партия сафига қабул этилиши унинг масъулиятини янада оширди. Шунинг учун ҳам партия уни қаерга, қандай оғир участкага ишониб юбормасин, у ўзига билдирилган ишончни оқлашга бажонидил ҳаракат қилди.

Ғани Аюпов республикамизнинг кўпгина шаҳарларида жамоат тартибини сақлаш бўлимларида ҳам раҳбарлик лавозимларини бажарди. У қаерда ишламасин жиноятга қарши курашибгина қолмай, балки жиноятнинг олдини олиш, уларни сиёсий жиҳатдан тарбиялашга ҳам алоҳида эътибор берди. Ана шунинг учун ҳам у кўпчилик ўртасида катта эътибор қозонди.

Ўртоқ Аюпов жамоат тартибини сақлаш йўлида орттирган кўп йиллик тажрибасини ўз касбдошлари билан ўртоқлашиб туради. Уларга йўл-йўриқлар кўрсатиб каттами-кичикми ҳар бир масалада ўз маслаҳатини аямайди.

Ҳа, бундан чорак аср илгари оддий милиционер бўлган Ғани ака Аюпов ҳозир республика жамоат тартибини сақлаш министрлигида масъул ходим даражасига кўтарилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ғани Аюповни бир неча бор шуҳрат қозониш медали билан мукофотлади. Яқинда Ғани акага «Жамоат тартибини сақлаш аълочиси» медали ҳам топширилди. Биз Ғани акага ёшларни тарбиялашда ва жамоат тартибини сақлаш ишларида катта муваффақият тилаймиз.

Т. ОРТИҚОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

Бу ерни билим макони дейдилар. Кутубхонадаги минглаб нодир китоблар неча-неча қўлларга ўтади. Кутубхонанинг ўқиш залига қачон келманг илмга ташна бўлган йигит ва қизларни учратасиз. Суратада: кутубхона ўқиш залида.

А. Абалян фотоси.

1965 ЙИЛ ФУТБОЛИ

❋ „А" классида 47 команда ❋ Биринчи матч 7 апрелда ❋ Низомдаги ўзгаришлар ❋ 1968 йилда футбол

Янги йил арафасида СССР футбол федерациясининг пленуми бўлиб ўтди. Москвага тўпланган тренерлар, футбол мутахассислари ва спорт жамоатчилиги 1964 йил мавсумига якун ясадилар. Совет футболи олдида турган вазифаларни аниқлаб олдилар, чемпионат календарини тасдиқладилар. Футбол кун сайин оммавийлашиб бораётганлиги пленумда ҳам ўз аксини топди. Шунинг учун ҳам мастерлар командалари сафини кенгайтириш ҳақида қарор қабул қилинди.

1965 йилги футбол чемпионатида «А» классида жами бўлиб 47 та команда қатнашади. Бунинг 17 таси биринчи лигани ташкил этади. Олтин, кумуш ва бронза медаллари учун қуйидаги коллективлар беллашади.

«Динамо» (Тбилиси)
«Торпедо» (Москва)
ЦСКА
АСК (Ростов-Дон)
«Шахтёр» (Донецк)
«Динамо» (Киев)
«Динамо» (Москва)
«Спартак» (Москва)
«Динамо» (Минск)
«Крилья Советов»
«Зенит»
«Нефтяник»
«Торпедо» (Кутаиси)
«Локомотив» (Москва)
АСК (Одесса)
«Пахтакор» (Тошкент)
«Черноморец» (Одесса)

Иккинчи лигада эса жами 30 та команда икки группага бўлиниб мусобақалашади.

«А» классининг иккинчи лига биринчи группасини қуйидаги командалар ташкил этади.

«Волга» (Горький)
«Молдова» (Кишинев)
«Жальгирис» (Вильнюс)
«Локомотив» (Челябинск)
«Локомотив» (Тбилиси)
«Труд» (Воронеж)
«Шахтёр» (Қарағанда)
«Трактор» (Волгоград)
«Металлург» (Запорожье)
«Уралмаш» (Свердловск)
«Строитель» (Ашхобод)
«Спартак» (Гомель)
«Энергетик» (Душанба)
«Терек» (Грозний)
«Локомотив» (Винница)

Областимизнинг машъал «Политотдел» колхози футболчилари беллашадиган иккинчи группага эса қуйидаги командалар киради.

«Қайрат» (Олма ота)
«Шинник» (Ярославль)
«Авангард» (Харьков)
«Арарат» (Ереван)
«Карпати» (Львов)
«Заря» (Луганск)
«Даугава» (Рига)
«Кубань» (Краснодар)
«Динамо» (Ленинград)
АСК (Новосибирск)
«Днепр» (Днепропетровск)
«Динамо» (Таллин)
«Олға» (Фрунзе)
«Ростсельмаш» (Ростов-Дон)

1965 йил чемпионатининг биринчи лигасида қатнашган командаларнинг учтаси (15, 16, 17-ўринларни эгаллаган командалар) 1966 йилда иккинчи лигада ўйнайди. Иккинчи лига учрашувларида ғолиб чиққан бир командага келаси йил юқори лигада ўйнаш ҳуқуқи берилади.

Иккинчи лиганинг ҳар иккала группасида биринчи-саккизинчи ўринларни эгаллаган командалар «Олтин очко»лар билан финал группага киради ва биринчи лигага ўтиш ҳуқуқини берувчи фахрли ўрин учун курашади.

Иккинчи лигада умумий 29-30 ўринни эгаллаган командалар эса «Б» классига ўтади.

Шундай қилиб, келгуси йилдан бошлаб «А» классида жами 45 та команда 3 группага бўлиниб (ҳар бирида 15 тадан) мусобақалашади.

Бу низом 1968 йил охиригача ўз кучини сақлайди.

Бу йилги чемпионат байроғи 7 апрелда кўтарилади. Мавсумни эса 14—20 ноябрда якунлаш мўлжалланади.

Дублерлар учрашуви аввалгидек бир кун олдин эмас, балки асосий составлар учрашувидан кейин, эртасига ўтказилади.

Республикамиз футбол ишқибозларига яна бир хушхабар айтмоқчимиз. Республика чемпионатида бир неча йилдан бери муваффақиятли қатнашиб келаётган Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз командаси янги мавсумда «Б» класси мастерлари сафида қатнашади. Бу команда мамлакатда мастерлар сафида беллашаётган иккинчи колхоз командасидир.

Бу йил мамлакат футбол чемпионатида Ўзбекистон спорт шарафини 7 та мастерлар командаси ҳимоя қилади.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

ДЎСТЛАРИМИЗ ЮМОРИ

Ганс И. ШТАЙН
немис ёзувчиси

ДАВОЛАНИШДИ

Эгачимнинг кўр ичагини операция қилиб кесиб ташлашди. У уйга қайтгандан кейин отам бу ишларнинг ҳаммаси қандай амалга оширилгани ҳақида сўзлаб беришни сўради.

Эгачим соатлаб гапирарди. У эрталабдан то кечгача ҳаммага жароҳатнинг тикилган жойини кўрсатгани кўрсатган. Шундай пайтда мен ташқарига чиқиб туришим керак эди, чунки уларнинг олдида ўтиришим одобдан эмасди.

— Билсангиз, — дерди у, — аппендиксни ўз кўзим билан кўрдим, у мен ўйлагандай эмас экан.

Оила аъзоларининг ҳаммаси унинг яра жойининг соғаяётганидан хурсанд эдилар. Ҳамма унинг атрофида парвона. Кўнгли озор топмасин дейишибми, овқатланиб бўлингандан кейин ярим соат ўтгач итнинг нохуш вовиллаши учун рухсат этишарди. Ҳатто овқатланаётганимда чап-чуп қилиб ейишим унинг ғашига тегади, деб менга ҳам таомни ошхонада беришарди.

Дарҳақиқат, шовқин-сурон соладиган, барн оила аъзоларининг бошини айлантирадиган бирданбир киши эгачимнинг ўзи эди.

Эҳтимол, шунинг учун бўлса керак, кунлардан бир кун эрталаб холам қулоғи оғриб қолганлигидан шикоят қилиб қолди. Уни касалхонага элтиб қўйишга тўғри келди. У касалхонада хийла вақт даволаниши керак эди. Биз холамни ҳар якшанба куни кўриб келардик.

— Азизларим, сизларнинг келишларингиз ярамга малҳам бўлаётгандай, — дерди у ҳар сафар. Менинг соғлиғим ҳам яхшиланиб боряпти.

Унинг бу хурсандчилигига биз ҳам шерик бўлардик. Орадан бир неча ҳафта ўтиб, холам соғайиб уйга қайтиб келганда биз жуда ҳам хурсанд бўлиб кетдик.

— Касалхонадаги гаплардан сўзлаб берчи, — деди отам уни қистаб. Холам ўз касаллик тарихини ипидан игнасигача тушунтира кетди. У гўё эгачим билан келишиб олгандай, гаплари ҳам бир хилда. Бунисининг грелкаси билан градусниги ҳам худди унисиникидан фарқ қилмасди. Улар ўзларининг бўлимларида ётиб даволанаётганларни кўпдан-кўп эслашарди.

— Эсингдами, — дерди эгачим, — ана у мияси шикастланган аёлни? Сен ўша ердалигингда ўлганмиди у?

Холам бўлса оғзини тўлатиб: «Йўқ, мен боримда бошқаси, ҳалиги оёғи синган вафот этган эди» деб жавоб берарди.

Уларнинг шу тоифа кўнгилсиз гапларидан кейин бизларнинг ўзимиз ҳам беморлардай бўлиб қолардик. Бир куни сочимни силаб ўтирганимда холам «сочингни ҳадеб қўлинг билан сийпалайверма, қўтир бўлиб қоласан. Касалхонамизда биттаси бор эди, у ҳам шунақанги бўлиб бошидан ҳамиша териси кўчиб юрарди» деб мени қўрқитди.

Ойимга улар «Аввал тарелканинг устидан қайноқ сув қуйиб юборгин-да, сўнгра овқатни сузгин. Касалхонада биттасининг шунақанги бацилли кўп эдики... дейишарди.

Оилада ҳамиша осойишталик сақлаб туриш учун биз ана шу иккала — даволаниб келганларнинг ҳар қанақанги хоҳиш ва буйруқларини бажаришга мажбур бўлардик.

Бир куни эрталаб холам ойимга «Полнинг бирорта ерини ҳам колдирмасдан тозалаб ювиш керак. Тахталар уланган ердаги чуқурчаларида бацилл жуда кўп бўлади. Биргина сувнинг ўзи билан иш битармиди, бунга хлорат кислотаси ишлатиш лозим» деб маслаҳат берди.

Хлорат кислотаси солинган тўла шиша ерга тушиб кетиб ойимнинг оёғига тўкилиб кетди. Уни тезликда касалхонага жўнатишга тўғри келди.

— Ойингнинг касалхонага бориб келиши жуда яхши бўлди, — деди холам. — Бизнинг палатамизда бир аёл буйрагини даволатганди, у касалхонага келиб қолгани учун худога шунчалар шукур қилардики, аста қўяверасан.

Орадан ўн тўрт кун ўтгач, ойим тузалиб уйга қайтди. Отам эҳтиёткорлик қилиб, уни қандай даволашганини сўрамасди. Шундай бўлса ҳам ойимнинг ўзлари айтиб берардилар. Касаллик тарихидан, шифохона эсдаликларидан ҳикоя қилувчилар сони кўпайиб қолди. Нонуштадан то кечки уйқугача ҳар қадамда «бизнинг касалхонамизда...» деган сўзлар тилдан тушмасди. Энди илгариги одат бўйича «ош бўлсин!» ёки «кунингиз хуш бўлсин!» деган сўзлар ўрнини «нажасингиз жойидами?» ёки «Пульсингиз қалай?», сўзлари эгаллади. Ойим ориқлаб бораётган отамга соқолингни олаётганингда иягингга устарани секин юргиз, кесиб олсанг қонинг зарарланади. Қулоғингнинг орқасини эса қашлама, бир нарса (сепсис) тошиб кетади! Лизоломнинг трубкасини артиб ташлагандан кейингина оғзингга тиқгин, бўлмаса лунжингни йиринглатиб юборасан!» деб мажбур қиларди.

Холам совуқ чой ичганимни кўриб қолиб: «Ич, ичавер! Бизнинг бўлмимизда ошқозони яраланиб ётган бир аёл худди мана шунақанги қилиб, тезда ўлиб кетди. Сен билан отангни сира ўргатиб бўладими?» деди.

Бир куни кечқурун ҳаммамиз тамат сокига солинган треска балиқ еб ўтирардик. Отам шундай деди:

— Азизларим, келинглар бугун ана шу касалхона ҳақида гапирмасликка келишиб олсак-а? — у жуда секинлик ва ховлиқмасдан гапирди. Холам бўлса дарров томдан тараша тушгандай қилиб:

— Тамат билан балиқ жуда ҳам ейишли таом, лекин касалхонада бир хотиннинг томоғига балиқнинг суяги тиқилиб қолганди — деди.

— Унинг ҳеч бир қўрқинчли ери йўқ. Менинг кўр ичагим ундан ҳам хавфли эди! — деди отамнинг севикли қизлари. Ойим ҳам эндигина касалхона ҳаёти ҳақида гапиришга оғзини жуфтлаган ҳам эдики, отам тентаклар каби кула бошлади. Унинг юзлари қандайдир бужмайиб кетди. Тутқаноқ касали худди шунақа бўлади. дарҳол отамни касалхонага олиб кетишди. Шу пайтдан бошлаб яна илгариги вақтимиз қайтиб келди. Энди биз касалхона ҳақида сира гапирмайдиган бўлиб қолдик. Отам даволаниб қайтиб келган куни, унинг оғзидан дастлабки:

— Мана бизнинг касалхонамизда... деган сўзларни қайта эшита бошладик.

Шундан сўнг, бирданига мен касал бўлиб қолдим. Ҳозир эса касалхонада ётибман. Мен касалхонадаги қандайдир воқеа ёки касаллик тарихини эслатувчи бирор ёлғон сўзни айтмоқчи эмасман... Шуни айтиш кераккн, бу одат жуда ҳам расвогарчилик, у бошқа соғ одамларнинг ҳам асабини бузиб юборади. Асаб эса энг қимматли нарса. Мен ўзимга ўзим тингловчиларга ҳам руҳан, ҳам жисман зарар етказувчи бу воқеа ва ҳодисага ҳадеб қайтавериш керакми, дея савол бераман? Йўқ! Мана бизнинг касалхонамизда буйрагини даволатаётган киши, ҳар сафар ҳам...

Анатоль ПОТЕМКОВСКИЙ
Польша ёзувчиси

СЕЗУВДИНГИЗМИ

Бир куни кечки пайт биз пан Заноза кассир бўлиб ишлайдиган магазинга кирдик. У-бу ҳақида эзмаланишиб ўтиргандан кейин эҳтиёткорлик билан растрата тўғрисида сўрадик, шеригим Безпальчик бирданига ўзидан-ўзи:

— Пан Заноза ҳозир шу ерга юзига ниқоб кийган, тўппонча билан қуролланган бир неча киши кириб сизга маданий қилиб, қўлингизни кўтаринг ва кассадаги пулларни буёққа чўзинг, дейишса нима қилган бўлардингиз?—деди.

Заноза кулиб юборди. Унинг кулгуси қандайдир қўрқинчли эди.

— Мен учун жамоатчиликнинг пули жонимдан ҳам қиммат, — деди у. Бундан ташқари мен кассани кўз қорачиғидай сақлайман. Бу ерга бандитлар келиб қолишса ҳаммасининг ҳам оғзи-бурнини қоп-қора қонига бўяб, қуролларини тортиб оламан-да, милицияга топшираман! Бу қилган ишим учун ҳатто пул мукофоти ҳам беришади. Мен билан ҳазиллаша кўрманг! Мен мустаҳкам одамман.

Пан Заноза муштумини кўрсатди-да, кейин муштига ўзи мароқланиб қараб қўйди. Лекин бу ҳол узоққа чўзилмади., эшик очилдию, магазинга юзига ниқоб тутган икки киши кириб келди. Уларнинг қўлларида тўппончаси ҳам бор эди.

— Қўлингни кўтар, — деди уларнинг биринчиси.

— Кассадан нарироқ туринг,— деди иккинчиси.

Пан Заноза нарироққа сурилди, кирган кишилар пулларни чўнтакларига солиб олишди. Кейин полга ётишимизни буюришди. Мен шошганимдан ўзим мустаҳкам одамман деб мақтанган пан Занозанинг устига ётиб олибман. Бу менга жуда қулай эди. Бандитлар оладиганини олишди-да эшикни ёпиб чиқиб кетишди Пан Заноза бандитлар ҳали узоққа кетмаган бўлса керак, дедими қўрққанидан секингина сўкина бошлади. Орадан бир неча минут ўтгач, мен пан Занозанинг устидан тушдим. Биз милицияга телефон қилдик.

Кейин пан Заноза Безпальчикдан:

— Нима учун сиз бу бостириб кириш ҳақида гапирдингиз. Сиз буни сезганмидингиз? — деб сўради.

— Йўқ, — деди Безпальчик. Бу фикр магазин ёнида қандайдир ниқоб тутган нусхаларнинг турганини кўриб, миямга келган эди-да!

Русчадан Т. УНАБОЕВ.
таржимаси.

„АЯМАЖУЗ"ГА ОЛТИН СОАТ

«Ўзбекистон хотин-қизлари» журнали 1964 йилда ўзбек хотин-қизларининг фаровон ҳаётини ифодаловчи ҳикояларга очиқ конкурс эълон қилган эди.

Яқинда конкурс якунланди. Конкурс жюрисининг қарорига мувофиқ биринчи ва иккинчи мукофотга лойиқ ҳикоя яратилмаган деб топилди.

Учинчи мукофот «Аямажуз» ҳикоясига берилди. «Ўзбекистон хотин-қизлари» журналининг редактори Зулфия, ҳикоя автори Одил Ёқубовга ёрлиқ билан олтин соат топширди.

С. ҒАФУРОВ.

СПОРТ ТОВАРЛАРИГА ТАЛАБ КАТТА

Пойтахтимиздаги 48-«Ташхозкульторг» магазини ҳар қачон харидорлар билан гавжум. Бу ерга мурожаат қилмаган биронта ташкилот ёки харидор топилмаса керак.

— Шу кунларда бўлимимиз асосан қишки спорт буюмлари билан савдо қиляпти, — деди биз билан бўлган суҳбатда спорт инвентарлари бўлимининг мудири ўртоқ Ю. Иброҳимов.-Қиш эмасми чана, конки, чанғи ва бошқа буюмлар сўраб келаётган харидорларнинг сон-саноғи йўқ.

Магазин сотувчилари шу кунгача 1700 дан зиёд чанғи, 2 минг жуфтдан ортиқ конки, 6 мингдан ортиқ чана сотдилар. Айниқса чанғига талаб катта. Чирчиқ электрохимия комбинати, «Ташсельмаш», «Ташкенткабель» заводлари, «Локомотив», «Спартак», «Динамо», «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятлари ҳаваскор чанғичилари дам олиш кунларини шаҳар ташқарисида, Чимёнда ўтказадилар. Чанғида учиш қандай гаштли!

Т. ТОЛИПОВ.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

✦ Тошкент шаҳридаги Ўрта Осиё темир йўлига қарашли 19-болалар боғчаси янги йилда 25 ўринга кенгайтирилди. Боғчага қарашли боғ ҳам анча тартибга келтирилди.

А. КОМИССАРОВ.

✦ Комсомол майдонидан Самарқанд-Дарбоза, Янгикўприк, Оқ-тепа, Қатортол кўчаси ҳамда 7, 8, 9 секторлар орқали 10 секторга қатнайдиган янги 32-маршрут ишлайбошлади.

Э. ТУЛАГАНОВ.

✦ Оржоникидзе посёлкасидаги универмагда нархи арзонлаштирилган буюмлар билан савдо қиладиган бўлим ишлайбошлади.

Р. ИСМАТУЛЛАЕВ.

✦ Чилонзор районида янги магазин фойдаланишга топширилди. Волгоград кўчасида ишлайбошлаган бу магазиндан истаган мебелингизни харид қилишингиз мумкин.

И. РУСТАМОВ.

✦ Студентлар шаҳарчасида яна бир бино қад кўтарди. 159-трестнинг 7-қурилиш бошқармаси қурувчилари 105 квартирали бу бинони муддатидан олдин фойдаланишга топширдилар.

Т. АҲМЕДОВ.

БЎРИ ИЗИДАН

15 йилдан бери овчилик қилиб келаётган «Коммуна» колхозининг аъзоси Умар ака Жабборқулов қанчадан-қанча йиртқичларнинг шўрини қуритган.

Умар ака яқинда овга чиқди. У Сурон ота тоғида ов қилиб юриб кеч кирганини билмай қолди. Уйга қайтаётганда бир бўрига дуч келди. Дарҳол елкасидан қўшотарини қўлига олиб ўзини четга олди. Бўри яқинлашгач, унга қараб ўқ узди. Кутилмаган ҳужумдан йиртқич саросимага тушиб қолди, қаттиқ ярадор бўлса-да, жон ҳолатида қочабошлади. Овчи бўри изига тушди. Иккинчи ўқ билан ер тишлатди.

Умар Жабборқулов ўлжани саромжонлагач, ҳой-нахой она бўрининг болалари бўлса керак, деб из қидирди. Тажрибали овчи янглишмаган эди. Бўри инини топиб саккизта бўри боласини тириклай ушлаб қайтди.

Юқори Чирчиқ районидаги «Коммуна» колхозининг аъзоси моҳир овчи У. Жабборқулов бир неча марта қимматбаҳо буюмлар ва пул мукофоти билан тақдирланган.

М. ИСМОИЛОВ.

Мамлакатлар Одамлар Воқеалар

ҲИНДИСТОН ҲУКМРОН ПАРТИЯСИНИНГ СЪЕЗДИ

ДЕҲЛИ, 7 январь. (ТАСС). Бугун Дургапур шаҳрида Ҳиндистон миллий конгресс ҳукмрон партиясининг 69-съезди очилди. Партия раиси Камарадж съездни очган вақтда кириш нутқи сўзлади. Съезд Ҳиндистоннинг ички ва халқаро аҳволи масалаларини муҳокама қилади.

ТУРМА ИРОДАСИНИ БУКМАДИ

РИО-де-ЖАНЕЙРО, 7 январь (ТАСС). Бразилиянинг машҳур ёзувчиси ва Бразилия Коммунистик партиясининг асосчиларидан бири Астрожилдо Перейра уч ой қамоқда ётганидан кейин озодликка чиқди. 74 ёшли ёзувчи «қўпорувчилик фаолияти» олиб боришда айбланиб, қамаб қўйилган эди.

Турма касалхонасидан чиққач, Перейра эътиқодли марксист бўлиб қоламан ва мамлакатдаги бошқа сиёсий маҳбусларни озод қилиш учун кураша бераман, деди.

МИТИНГ ВА НАМОЙИШЛАР ЎТКАЗИШ ТАҚИҚЛАНДИ

ЛОНДОН, 7 январь. (ТАСС). Ҳукумат бюллетенида эълон қилинган фармонга мувофиқ, Ғарбий Нигериянинг бутун территориясида митинг ва намойишлар ўтказиш икки ойгача тақиқланди. Рейтер агентлиги мухбирининг Ибадандан (Ғарбий Нигерия) хабар беришича, митинг ва намойишлар ўтказишни тақиқлаш сабаби кўрсатилмайди.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ БИТИМ

ЛОНДОН, 7 январь. (ТАСС). Кеча Лондонда Англия билан Совет Иттифоқи ўртасида қишлоқ хўжалиги соҳасида қилинадиган илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисида беш йиллик битим имзоланди. Битимни Англия қишлоқ хўжалик, балиқ овлаш ва озиқ-овқит министри Ф. Пэрт билан Совет Иттифоқининг Буюк Британиядаги элчиси А. А. Солдатов имзоладилар. Министр Ф. Пэрт ўз нутқида бу битимнинг ўзаро манфаатли тусга эга эканлигини таъкидлаб, унга иккала мамлакат ўртасидаги ҳар тарафлама илмий ҳамкорликни янада кенгайтиришга олиб борувчи йўлда қўйилган муҳим қадам, деб баҳо берди.

А.А. Солдатов қатъий ишонч билдириб айтдики, қишлоқ хўжалиги соҳасида фикрларни ва мутахассисларни кенг кўламда айирбошлаш иккала мамлакат халқларининг манфаатлари ва бутун дунёда тинчлик йўлида Англия билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстона муносабатларни тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлайди.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида илмий-техника ҳамкорлиги тўғрисидаги бу битим Англия-Совет муносабатлари тарихида тузилган шу хилдаги биринчи битим бўлиб, Англияда ва Совет Иттифоқида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун ғоят аҳамиятли бўлган 40 га яқин илмий темани биргаликда ишлаб чиқишни ва ўрганишни кўзда тутади.

ТУТРУҒИ ҚОЛМАГАН СИЁСАТ

БОНН, 7 январь. (ТАСС). Германия Федератив Республикасининг мудофаа министри Хассель Бонн ҳукмрон доиралари ўтказиб келаётган «қўрқитиш сиёсати»ни яна тарғиб қилиб чиқди.

Хассель христиан-демократик иттифоқ — христиан-социалистик иттифоқнинг «Дейчланд-унион-динст» номли матбуот бюллетенида эълон қилинган мақоласида 1964 йилда «бундесвернинг мудофаа кучи ошиб кетганлигини» кўкларга кўтариб мақтайди. У реал шароитлар билан ҳисоблашмай, бундесвер «Марказий Европада қўрқитиш омилига айланиб қолди», деган гапларни ёзади.

Хассель «фақат чинакам қўрқитиш йўли билангина тинчликни сақлаб қолишга муваффақ бўлиш мумкин», деб даъво қилади. Шу муносабат билан Бонн министри Ғарбий Германия маъмурлари ҳарбий кучларни кўпайтира бериш ва қуролланиш пойгасини давом эттиришдан иборат хатарли йўлдан бормоқчилар, деган маънодаги гапларни айтади.

ПАРАШЮТСИЗ... САМОЛЁТДАН САКРАШ

НЬЮ-ЙОРК, 7 январь, (ТАСС мухбири). Голливуд шаҳридаги (Калифорния штати) америкалик парашютчилардан Род Пэк ва Боб Алленлар ҳаво спорти доирасига сира сиғмайдиган сакраш қилишди. Пэк 14 минг фут (4 километр 267 метр) баландликда парашютсиз самолётдан сакради. Унинг кетидан қўлида Пэк учун парашют ушлаган ўртоғи сакради. Улар ҳавода усталик билан ҳаракат қилганларидан кейин, бир-бирларига яқинлашдилар. Шунда Аллен Пэкка парашют берди. Пэк парашютни олгандан кейин, шартли сигнал бўйича улар бир-бирларидан ажралиб кетишди. Шундан сўнг уларнинг ҳар бири ўз парашютини ёзиб, эсон-омон ерга қўнишди. Парашютни узатиш ва уни ўзига маҳкам боғлаб олиш ишларининг ҳаммаси бир километрдан сал ортиқ тушаверишпайтида ҳал бўлди.

Пэк мухбирларга қуйидагиларни айтди: биз ана шу сакрашга пухта тайёргарлик кўрдик ва бундан олдин парашют билан сакраб, бир неча репетиция қилдик.

Бундай сакрашда аниқ ҳисоблай билиш — асосий қийинчиликдир. Кейинги сакровчи пастга тушган пайтда икки парашютнинг оғирлиги туфайли олдин сакраган парашютчини ўзиб кетмаслиги лозим. Пэк вазн тафовутини бартараф этиш учун қум солинган қўшимча юкни ўзига боғлаб олган эди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ПАРТИЗАНЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ

ХАНОЙ, 7 январь. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Озодлик агентлигининг Вьетнам Демократик Республикаси марказий газеталарида бугун эълон қилинган баёнотида хабар қилинишича, ўтган йил мобайнида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари қўғирчоқ ҳукуматнинг 230 минг солдатини ўлдирганлар, ярадор қилганлар ва асир олганлар. Бу эса, 1963 йилдагига нисбатан 63 минг киши кўпдир. Шунингдек қўғирчоқ армияси техника жиҳатидан ҳам жуда катта талафотга учради. Ўтган йилда Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 17,5 мингта ҳар хил қурол—яроғ, жумладан йирик калибрли тўртта замбарак, 28 та ўрта ва кичик калибрли тўплар, 139 та миномет, 141 та станокли пулемет ва 635 та рота пулеметини ўлжа қилиб олдилар. Ўтган йил мобайнида Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 2.111 америкалинни сафдан чиқардилар.

Ўтган йилда Жанубий Вьетнам ватанпарварлари душманнинг 542 самолётини, шу жумладан «Б—57» типидаги 21 та реактив бомбардимончи самолётини ва битта «У—2» разведкачи самолётини уриб туширдилар ва шикастладилар, ҳар хил типдаги 992 та ҳарбий юк машинасини ишдан чиқардилар ёки шикастладилар, 292 та ҳарбий кема ва катерини, шу жумладан 15 минг тонна ҳажмидаги «Кадор» авианосини ғарқ қилдилар ва шикастладилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — Каникул кунларида. **Қувноқ минутлар.**

Рус тилида: 12,25 — **Кинофильм,** 12.45 — **Пионерия** (киножурнал). 12.55 — **Ревизор** (кинокомедия).

Ўзбек тилида: 17.00 — **Кинофильм** (болалар учун), 17,25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.40 — **Тубсиз** (илмий-оммабоп фильм), 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.15 — **Концерт** (Грузия эстрада усталари ижросида).

Ўзбек тилида: 18.40 — **Истиқбол эгалари** (award тележурнал).

Рус тилида: 19.30 — **Киножурнал ва Эртага келинг** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 21,10 — **Композитор Т. Жалилов.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИ ЭШИТТИРИШЛАРИ

18.00 — **Мультфильм,** 18.20 — **Инсон ҳаётни ёзади,** 19.00 — **Орбитада — сатира, юмор, эстрада, цирк,** 19.40 — **Киноочерк.**

ТОШКЕНТ ТЕЛЕСТУДИЯСИ ЭШИТТИРИШЛАРИ

20.00 — **Миллионлар университети,** 20.20 — **Телеграммали ҳикоя** (В. Осипов ҳикояси асосида телеспектакль).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кундуз **Семурғ,** кечқурун **Пан воевода,** 10/I да кундуз **Доктор Айболит,** кечқурун **Дон-Жуан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 9/I да кундуз **Қутлуғ қон,** кечқурун **Сарвқомат дилбарим,** 10/I да кундуз **Сарвқомат дилбарим,** кечқурун **Қонли сароб.** МУҚИМИЙ номли театрда 9/I да кундуз, **Тошболта ошиқ,** 10/I да кундуз **Малиновкада тўй,** кечқурун **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Юрий Дуров** ва **Литва цирки «Вильнюс»** артистлари иштирокида **«Циркда арча».** Томошалар кундуз соат 12, 3 ва кеч 8 да бошланади.

КИНО

Денгиз мушуги — «СПУТНИК», «ИСКРА», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4, кеч 6 ва 8 да).

Янко — «ВАТАН» (кундуз соат 1-10, 3-15 минут ва кеч 10 да).

Генерал ва дасторгул — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Ёш гвардия (1 ва 2-серия, эрталаб соат 10 да). **Даҳшат** (кундуз 5, кеч 6-45 минут ва 8 яримда) — «ВАТАН».

«Трясогузка» армияси — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Қумтепадаги уй — «СПУТНИК» (кундуз соат 1, 3 ва 5 да).

Мультфильмлар тўплами—«ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

«ТАШКОМИССИОНТОРГ»
шаҳар саноат моллари бозорининг ёпилиши муносабати билан
ҚЎШИМЧА

КОМИССИОН МАГАЗИНЛАР ОЧДИ

Бу магазинлар янги ва тутилган кийим-кечак, тринотаж буюмлар, гиламлар, пойафзал, музика-радио товарлари, телевизорлар, чинни ва хрусталь идиш-товоқ, мебель ва бошқа товарларни комиссияга қабул қилади ва сотади.

Ўша магазинларда баҳоси 50 процентгача арзонлаштирилган саноат товарлари ва метрли лахтаклар ҳам сотилади.

Комиссион магазинлар қўлда тўқилган «Текин», «Исжуд бешери», «Пенди», «Куба», «Ширвон», «Қорабах», «Дербент» гиламлари сотиб олади. Бундай гилам эгалари топширган гиламлари эвазига 1 га нисбатан 4 ҳисобидан фабрика гиламлари олишлари мумкин.

Катта ҳажмдаги буюмлар граждáнлар уйига бориб баҳоланади.

Комиссион магазинлар: Госпиталь, Олой, Октябрь, Фрунзе, 1 Май, Марказий, Паркент совет-колхоз бозорларида, Карл Маркс кўчаси, 25-уйда, Дзержинский кўчасида. Тарас Шевченко кўчаси. 62-уйда ва Педагогическая кўчаси. 38-уйда жойлашган.

«Ташкомиссионторг» корхона ва ташкилотлардан арзонлаштирилган товарлар, ортиқча мебель ва бошқаларни сотиш учун қабул қилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор —29004, Редактор ўринбосари—25885. Масъул секретарь — 34808. Идеология, адабиёт ва санъат бўлимлари —31936. Партия турмуши бўлими —26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари —29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими —28761. Ахборот ва спорт бўлими —33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими —34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор —30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01517. Индекс 64695. Нашр. №-В 1672.